

Innkalling

Utval:	Formannskapet
Møtestad:	
Dato:	07.09.2020
Tid:	Kl. 16:00

Den som har lovlig forfall, eller er inhabil i noen av sakene, må melde fra snarest mulig til tlf. 52857422 eller til valg@karmoy.kommune.no, slik at varamedlem kan bli innkalt.

Varamedlem møter etter nærmere innkalling.

Sakliste

Sak nr.	Sakstittel
095/20	Ny bibliotekplan 2021 - 2025
096/20	Hovedplan drikkevann
097/20	Hovedplan for avløp - revisjon
098/20	Økning av ramme - P72000 Skudeneshavn brannstasjon ombygging/tilbygg
099/20	Betaling for transport til dag- og aktivitetstilbud
100/20	Arbeidstøy
101/20	RIKSSAMLINGSJUBILEUM HAFRSFJORD 2022 - ORGANISERING OG FINANSIERINGSMODELL
102/20	4087 Skjerming av landfallkulvert i sjøen på Kalstø
103/20	Samlesak for referatsaker
104/20	Samlesak for spørsmål

<sted>, <velg dato>

Jarle Nilsen
Ordfører

Sakshandsamar: John Arve Hveding

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
022/20	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	01.09.2020
021/20	Eldrerådet	01.09.2020
029/20	Hovedutvalg oppvekst og kultur	02.09.2020
095/20	Formannskapet	07.09.2020
111/20	Kommunestyret	21.09.2020

Ny bibliotekplan 2021 - 2025

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Karmøy kommunestyret vedtar ny bibliotekplan 2021 – 2025
2. Tiltak som får budsjettmessige konsekvenser vil bli fremmet i budsjettbehandlinger

Eldrerådet 01.09.2020:

Behandling:

Eldrerådet støtter enstemming innstillingen.

ELD- 021/20 Vedtak:

1. Karmøy kommunestyret vedtar ny bibliotekplan 2021 – 2025
2. Tiltak som får budsjettmessige konsekvenser vil bli fremmet i budsjettbehandlinger

Saksutredning

Biblioteksektoren er stadig i utvikling, og for å kunne oppfylle målsetningene i folkebibliotekloven, må Karmøy folkebibliotek utvikle og ha framtidsrettede tjenester. Det er behov for å revidere gjeldende bibliotekplan, og bibliotek tjenesten må kultiveres i samspill med eksterne og interne aktører for å være en inkluderende, mangfoldig og utbytterik tjeneste. Revidering av gjeldende bibliotekplan er også lagt inn i Kommunal planstrategi 2020 – 2023.

Karmøy folkebibliotek har jobbet systematisk gjennom mange år for å følge nasjonale føringer for bibliotekdrift. Den nye formålsparagrafen i bibliotekloven har ført til debatter og samtaler, flere møteplasser og oppsøkende og utadrettet formidling ved biblioteket. Alle mål i den tidligere

bibliotekplanen for Karmøy folkebibliotek er oppfylt og gjennomført, og nå satses det på nye mål med bakgrunn i nye nasjonale føringer.

I arbeidet med ny bibliotekplan har en tatt utgangspunkt i Karmøy kommunes Strategisk målkart, Kommunedelplan kultur 2016 –2025, Nasjonal bibliotekstrategi 2020 –2023 og FNs bærekraftmål. Det er i prosessen også avholdt møter med representanter fra næringsorganisasjonene i Kopervik, Åkrehamn og Skudeneshavn, representanter fra skolebibliotekene og undersøkelse blant ungdom.

Det foreslås i planen følgende satsingsområder:

- Samarbeid mellom folkebibliotek og skolebibliotek
- Digitale tjenester
- Arrangementer
- Brukermedvirkning

Tittelen på Nasjonale bibliotekstrategi 2020-2023 er «Rom for demokrati og dannelse», og denne vil gjenspeiles i de aktivitetene og målene Karmøy folkebibliotek satser på framover. Ved hjelp av brukermedvirkning, forskjellige samarbeidspartnere og andre målrettede tiltak, kan økt dannelse og muligheter for reell demokratisk deltakelse stilles i sentrum av folkebibliotekets virksomhet. Det holdes jevnlig debatter i folkebiblioteket, man kan møte ordføreren i en uformell setting. Et av målene i strategien er å nå nye brukere med litteratur og lesing gjennom aktiv formidling. I det videre ønsker folkebiblioteket å finne flere potensielle brukere, og veien er som nevnt å involvere dem mer direkte, å styrke eierskap til bibliotekets tilbud.

Karmøy folkebibliotek jobber aktivt for å nå barn og unge, men særlig ungdom er savnet som bibliotekbrukere. Biblioteket vil derfor gjøre en større satsning myntet på denne målgruppen. Overfor ungdom kan man slå sammen flere tiltak for å sikre økt evne til kritisk refleksjon, integrering og opplæring, økt samarbeid med grunnskoler og videregående skoler, og brukermedvirkning.

Rådmannen i Karmøy, 24.07.2020

Vibeke Vikse Johnsen
Sign.

Vedlegg:

Forslag til ny bibliotekplan 2021 -2025

Sakshandsamar: Johannes Thaule

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
083/20	Hovedutvalg teknisk og miljø	01.09.2020
096/20	Formannskapet	07.09.2020
109/20	Kommunestyret	21.09.2020

Hovedplan drikkevann

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar Hovedplan for drikkevann 2020-2027.

De årlige bevilgninger følger av de årlige budsjettvedtak.

Saksutredning

Innledning

Vann er en av de viktigste, om ikke den viktigste ressurs vi har i samfunnet.

Denne ressursen krever derfor en sikker og bærekraftig forvaltning.

Det er få ting som er viktigere for innbyggerne enn tilgang til rent vann. Mye annet blir underordnet når et slikt grunnleggende behov ikke dekkes.

Ny plan skal sikre rent drikkevann og sikker drikkevannsforsyning.

Gjeldende hovedplan for vann ble vedtatt i Karmøy kommunestyret den 20.09.1994, sak 05-008-94. Det mest omfattende tiltaket som ble gjennomført etter denne planen var samling av alle Karmøy kommunes vannkilder til ett inntak i Brekkevann. Behandlingsanlegget ble satt i drift i august 1999 og bygger på en robust og effektive prosess for det råvannet vi har på Karmøy. Fra Brekke vannbehandlingsanlegg leveres godt og sikkert vann til forbrukerne. Gjeldende hovedplan er 26 år gammel.

Hensikten med ny hovedplan drikkevann

Kommunen har gode rutiner på å sikre rent drikkevann til kommunens innbyggere, og vi er stolte av å levere et rent og trygt næringsmiddel hjem til alle innbyggerne i kommunen. Kommunens gode fagmiljø står på for å sikre gode, framtidsrettede løsninger. Kommunen har også lagt stort innsats i å redusere lekkasjene som følger et gammelt ledningsnett, og dermed reduserer både sårbarhet, vannforbruk og risiko for smitte mellom avløps- og vannledningsnettet. Kommunen har lang horisont når vi forvalter det som kanskje er Haugalandets største prosessanlegg. Løsningene som etableres skal vare i 100 år.

Planperiode

Planperioden er satt til 8 år, men realiseringen av hovedplanen vil måtte ta lengre tid. Tiltakene som er skissert og kostnadsberegnet strekker seg derfor over flere år. Det forutsettes imidlertid en full revisjon av planen etter 8 år.

Planen innhold

Kommunen forvalter kanskje det som er Haugalandets største prosessanlegg med ledningsanlegg fra Skudeneshavn i sør til Skre på fastland Karmøy.

De viktigste behovene som planen peker på er:

- Rehabilitering /utskifting av dårlig ledningsnett

- Redusere lekkasjen fra ledningsnett
- Sikring av nedslagsfeltet mot uønsket aktivitet og forurensning
- Sikre etablering av reservevannkilde etter krav fra myndighetene. Dette vil skje i samarbeid mellom flere kommuner på Haugalandet

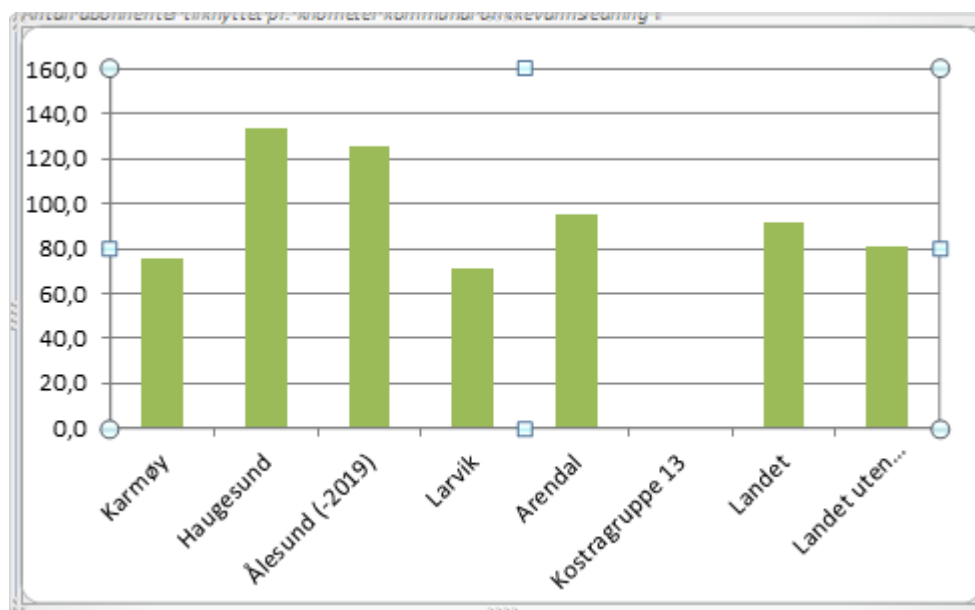
Planen viser at det kreves betydelige midler for å imøtekomme disse behovene.

Å gjennomføre alle tiltakene i handlingsplanen vil medføre økte kostnader og dermed økte gebyr for innbyggerne.

Sammenligning med andre kommuner.

Tilknytningstetthet vann

Antall abonnenter tilknyttet pr. kilometer kommunal drikkevannsledning

Karmøy kommune har få innbyggere tilknyttet pr kilometer kommunal ledning, dvs. at kostnaden for å skifte ut ledningsanlegget nødvendigvis blir større pr abonnent. Karmøy kommune har på den måten en dårlig utnyttelse av infrastrukturen. En mer bevisst holdning før en godkjenner reguleringsplaner/utbygging utenfor tettbygde strøk vil gi bedre utnyttelse av infrastrukturen og mindre kostnader for kommunens innbyggere.

Kravet om reservevann er gitt av Mattilsynet og hjemlet i drikkevannsforskriften.

I Bedre VANN benchmarking for 2019 skårer kommunene Haugesund, Ålesund og Arendal i likhet med Karmøy dårlig på alternativ drikkevannsforsyning. Larvik har mangelfull alternativ forsyning. Dvs at de kommunene vi sammenligner oss med i KOSTRA gruppe 13 vil i likhet med Karmøy måtte investere i reservevann. Kommuner i tettbygde strøk kan lettere oppnå tilfredsstillende reservevannforsyning med å anlegge forsyningsledninger mellom kommunene.

Hvilke konsekvenser får planen for kommunens innbyggere?

Drikkevannet vårt er helt trygt, men bare helt til den dagen det ikke er det.

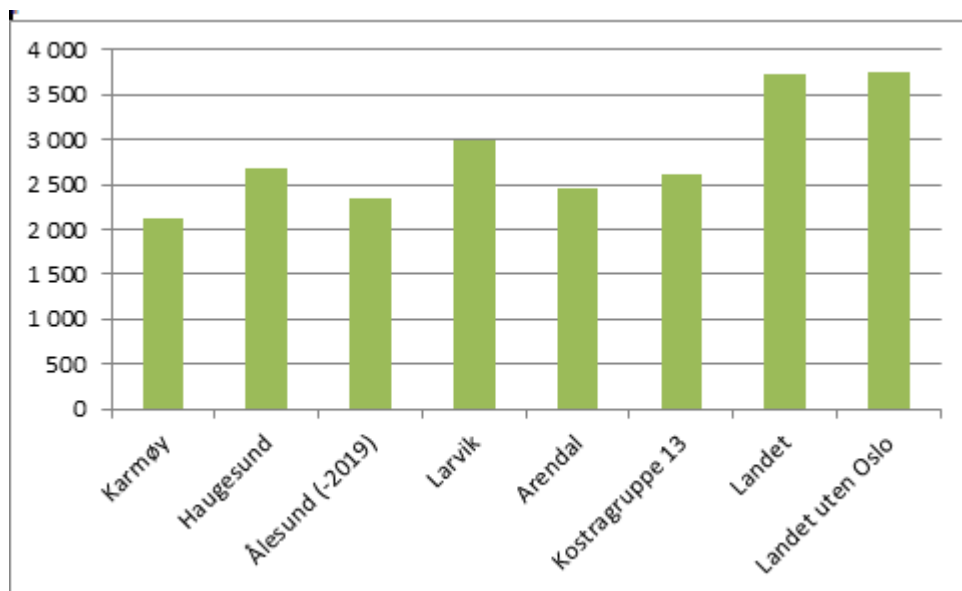
Kommunens forvaltningen av drikkevannsressursene skal skje på en slik måte at ressursene fullt ut og på alle plan kommer dagens og kommende generasjoner til gode. Dette gjelder kildene, nedslagsfeltene, vannbehandlingen og distribusjonen og omfatter de tre dimensjonene miljømessig, økonomisk og sosial bærekraft.

VAR-sektoren er et selvkostområde som betyr at kommunale avgifter dekker drifts- og kapitalkostnader. Selvkost innebærer at kommunens kostnader dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har heller ikke anledning til å tjene penger på tjenestene.

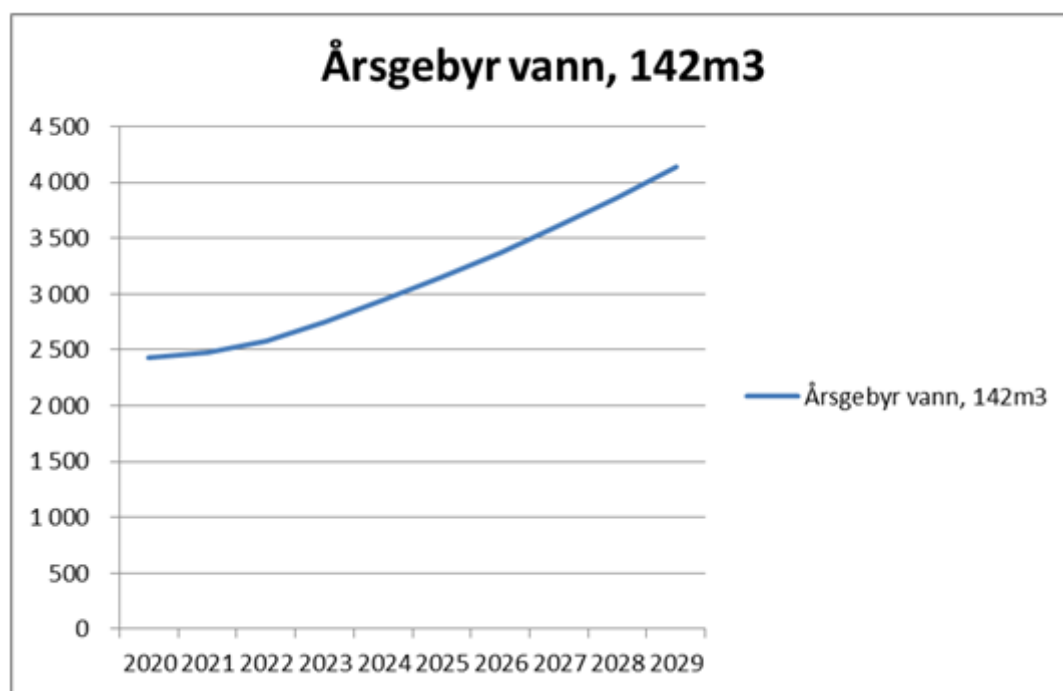
Avgiftsøkningen

For å finansiere alle tiltakene vil økte gebyrer være nødvendig. Det høyere investeringsnivået og tilhørende endringer i gebyrene ble innarbeidet i vedtatt økonomiplan 2020-2023. Det var da anslått en vekst i gebyrene på 8 % per år fra 2021. På grunn av lavere renteforutsetninger er dette nå nedjustert, og anslått gebyrvekst er nå 2 % i 2021, 4 % i 2022 og deretter 7 % per år. Generell prisvekst kommer i tillegg.

Årsgebyr vann 2019

Gebyrutvikling vann

Risiko

Fremtidig renteutvikling er en vesentlig usikkerhet.

I forslag til økonomiplan 2021-2024 er det forutsatt et overskudd som vil kunne dempe en eventuell gebyrøkning ved økte kapitalutgifter. Det er tatt høyde for at renten vil stige noe, utover i planperioden.

Det trengs et stort løft for alle kommunene på Haugalandet for å etablere reservevannsløsning. Så langt er det kun fattet administrative avgjørelser i dette prosjektet.

Saks- og faktaopplysninger

Ledningsnett

Karmøy er en stor kommune med spredt bebyggelse som medfører mange kilometer med ledningsanlegg.

Karmøy kommune har i dag nærmere 400 km kommunale vannledninger i drift. Det er få abonnenter pr km ledning som er en tydelig indikasjon på spredt bosetning.

Mye av ledningsnett er i dårlig forfatning. Det arbeides effektivt for å redusere lekkasje prosenten og planens målsetning er at denne ikke skal være større enn 20 % innen 2030. Utskiftingstakten er et mål for kommunens innsats i utskifting av gammelt ledningsnett. I plan av 1994 lå utskiftingstakten på 400 år, det vil si at med de investering som da var gjort, ville det ta 400 år før alle ledningene var skiftet ut. Beregninger som er gjort i nærværende plan viser fallende kurve og en utskiftingstakt på 140 år. Planen målsetning er 100 år, det vil si at ingen vannledning i fremtiden skal være mer enn 100 år gammel. Dette innebærer en utskifting på 1 % per år. Målsetningen er ambisiøs, men nødvendig, skal vi ha et bærekraftig forsyningsnett.

Sikring av nedslagsfelt

Vannverkets nedslagsfelt er det areal som drenerer vann til vannkildene. Feltets størrelse er ca. 23 km² og strekker seg fra Kopervik i nord og fram til Røyningsvatn i sør. Nedslagsfeltet representerer en fare for tilførsel av uønsket forurensning. Det er nødvendig å legge restriksjoner (klausuleringer) på bruk av arealene. Gjeldende klausuleringer varierer mye. Enkelte delfelt har ingen restriksjoner. Det er en målsetning i planen at klausuleringene skal oppgraderes for hele nedslagsfeltet. Dette er viktig for å sikre kvaliteten på drikkevannet hele veien fram til forbruker.

Reservevann,

Reservevannforsyning er et myndighetskrav.

Karmøy kommune har i dag ingen tilfredsstillende reservevannforsyning.

Det er innledet et samarbeid mellom seks kommuner på Haugalandet: Haugesund, Sveio, Tysvær, Vindafjord, Bokn og Karmøy. Formålet med samarbeidet er definert slik: «.... å se nærmere på om det i regionen kan finnes en – eventuelt flere – vannkilder som kan bygges ut med nødvendige klausuleringer, reguleringer, vannbehandling, overføringssystemer og tilknytning til ledningsnett i de enkelte kommuner og som gjennom dette kan dekke forsyningsbehovet for de nevnte kommunene». Så langt har dette arbeidet foregått på et administrativt nivå. Vi regner med at det kan legges fram et konkret forslag til reservevannkilde i løpet av første halvdel av 2021.

Saken vil da bli løftet til politisk behandling.

Økonomi

Tiltaksplanen har en økonomisk ramme på 1605 mill. kroner. Av dette utgjør

615 mill. kroner Karmøys andel av et nytt felles reservevann og 990 mill. til de øvrige tiltakene.

Gjennomføringen strekker seg ut over planperioden på 8 år. Prosentvis fordeling mellom tiltakene ser slik ut:

- Ledningsnett 40 %
- Reservevann 38 % (inkludert en mindre andel til krise- og nødvann)
- Nedslagsfelt og dammer 15 %
- Øvrige mindre tiltak 7 %

Det er lagt opp til en årlig investering på 75 mill. kroner i tillegg til reservevann. Forventet avgiftsøkning per år vil være 2% i 2021 og stige til 7% per år fra 2023. Årlig generell prisvekst vil komme i tillegg. Avgiftsøkningen vil avhenge av renteutvikling. Ved stor forskjell på prognose og faktisk rente, vil dette gi økte kapitalkostnader og økte gebyrer.

Kostnader for reservevann utgjør isolert sett mellom 2,5-3,5 % av avgiftsøkningen fra 2023.

Per i dag har Karmøy kommune 18 % lavere vanngebyrer enn gjennomsnittet i Kostragruppe 13 (kommuner over 20 000 innbyggere untatt de største byene). Planlagte gebyrøkninger i de andre kommunene er ikke kjent.

Vurdering

Rådmannen viser til fremlagt Hovedplan for drikkevann 2020-2028.

Vann er vårt viktigste næringsmiddel og Karmøy kommune må sikre både godt vann, sikkert vann og tilstrekkelig vann til kommunens innbyggere.

Sikring av nedslagsfeltet og godkjent reservevannforsyning må sees på som nødvendige tiltak for å gi innbyggerne et betryggende tilbud i drikkevannsforsyningen

Det samme gjelder behovet for en utskifting og rehabilitering av forsyningsnettet

Dersom vi fortsatt skal ha en utskiftingstakt på vannledningene i kommunen på 150 år, betyr det at vi sender en stadig øket regning til kommende generasjoner. En dag vil behovet bli akutt og utgiften blir ytterligere eskalert. Utskiftingstakten må ned og 100 år er ikke for ambisiøst.

Rådmannen mener derfor det er nødvendig å øke ambisjonsnivået for dette området, selv om det er et løft som vil koste kommunens innbyggere. En gjennomføring av planen innebærer årlige investeringer på 75 millioner kroner. Dette forutsettes finansiert gjennom økte gebyrer for innbyggerne. Det vil gi en vesentlig økning av gebyrene i perioden, anslått til 7 % per år i størstedelen av planperioden. For en husholdning vil for eksempel økningen i 2021 utgjøre om lag kr. 50 per år, og kr. 327 (eks. mva.) per år i 2023 og deretter videre stigning. Dette er basert på en forventet renteprognose slik den lå våren 2020. Rådmannen ser at dette er en risiko også for innbyggerne da summen av gebyrøkninger og brukerbetalinger vil kunne falle sammen med økte rentekostnader for husholdninger med gjeld. Per i dag er gebyrene lavere enn gjennomsnittet av sammenlignbare kommuner.

I den grad høyere kommunale gebyrer gjør det vanskeligere å øke andre kommunale inntekter, som eiendomsskatt og andre brukerbetalinger, vil denne økningen også kunne gjøre det mer utfordrende å finansiere andre kommunale oppgaver.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen ser behovet for en ny hovedplan drikkevann.

For å sikre innbyggerne i Karmøy nok og trygt drikkevann må det gjøres et løft.

Foreslått økning av gebyrene utgjør snaut kr 500.- i forslag til økonomiplan 2021-2024.

Rådmannen viser til saksframlegget og anbefaler Kommunestyret å vedta fremlagt Hovedplan for drikkevann 2020-2028. I de årlige budsjettvedtak vil en kunne justere kostnader og gebyrer.

Vedlegg:

[Link til oppdatert hovedplan drikkevann](#)

Sakshandsamar: Siw Anita Thorsen

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
084/20	Hovedutvalg teknisk og miljø	01.09.2020
097/20	Formannskapet	07.09.2020
110/20	Kommunestyret	21.09.2020

Hovedplan for avløp - revisjon

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar Hovedplan for avløp 2020-2027.
De årlige bevilgninger følger av de årlige budsjettvedtak

Saksutredning

Innledning

Formålet med avløpsvirksomheten i Karmøy kommune er å sikre godt vannmiljø og god folkehelse. Avløpsvann inneholder smittefarlige stoffer og det er avgjørende for folkehelsen at vi har et velfungerende avløpssystem som transporterer vannet til renseanleggene uten at det lekker ut til omgivelsene. Renseanleggene skal sørge for at avløpsvannet renses slik at vannmiljøet ved utslippspunktene ikke forringes.

Hovedplan for avløp er den overordnede planen for avløpsvirksomheten og arbeid knyttet til vannmiljø. Gjeldene Hovedplan for avløp gjelder for tidsrommet 2016-2023 og ble vedtatt i Karmøy kommunestyre 16.juni 2015.

Hovedplanen er det dokumentet som har styrt Karmøy kommune sitt arbeid innen avløpsområdet. Erfaringer fra arbeidet har resultert i et behov for å revidere planen. I forbindelse med utslippstillatelsen til Åkrehamn rensedistrikt gitt januar 2019 stiller Fylkesmannen en rekke nye krav. Utslippstillatelser med tilhørende vilkår, gitt i nyere tid, er blitt betydelig strengere.

Hensikten med revisjon av planen

Følgende endringer foreslås i revisjon:

1. Antall renseanlegg er redusert.
2. Kostnader for hvert enkelt renseanlegg er øket.
3. Krav til ledningsnett i nye utslippstillatelser medfører økt ressursbruk og kostnader.
4. Entreprenørkostander er øket.

Hovedplanen er utarbeidet som et styringsdokument for en effektiv drift og skal gi riktig retning av kommunens håndtering av alt avløpstjenesten innebærer. Karmøy kommune skal ha et bærekraftig og optimalt avløpssystem som ivaretar:

- krav til nasjonale forskrifter
- lokale miljøhensyn
- lokale brukerinteresser
- framtidig utvikling
- framtidig klimaendring

For å ivareta en slik målsetting skal planen angi:

- nødvendige tiltak for å oppnå disse målene
- hensiktsmessig tidsplan for iverksettelse av tiltak i handlingsplan
- nødvendige økonomiske, materielle og menneskapsmessige ressurser for å iverksette tiltakene innenfor den tidsramme som er gitt.

Planen er revidert på følgende måte: Grønn tekst er ny tekst «**revisjon**» og overstreket tekst er gammel tekst «gammel tekst». Revidert hovedplan skal legges på en digital plattform og det er viktig å ha med ny og gammel tekst når denne skal utarbeides.

Planperiode

Planperioden for denne hovedplanen vil være 8 år, regnet fra budsjettåret 2020.

Planen innhold

I dag er det et stort etterslep på oppgradering og vedlikehold av den VA-tekniske infrastrukturen. Dette gjelder for hele VA-Norge og Karmøy kommune er ikke noe unntak.

Norsk Vann utgir årlig rapporten bedreVANN som beskriver tilstanden for de kommunale vann- og avløpstjenestene. Av de 80 kommunene som benyttet bedreVANN i 2018 er 3,14 millioner innbyggere tilknyttet tjenestene.

For avløpstjenesten er Karmøy vurdert som 5 dårligst av kommunene. Dette sier noe om hvilke utfordringer kommunen står ovenfor. Karmøy blir vurdert dårlig på overholdelse av rensekrav og tilknytning godkjente utslipp. Også på kriteriet overløpsutslipp fra avløpsnettets blir kommunen vurdert dårlig. Resultatene stemmer overens med de utfordringene som er beskrevet i hovedplan for avløp.

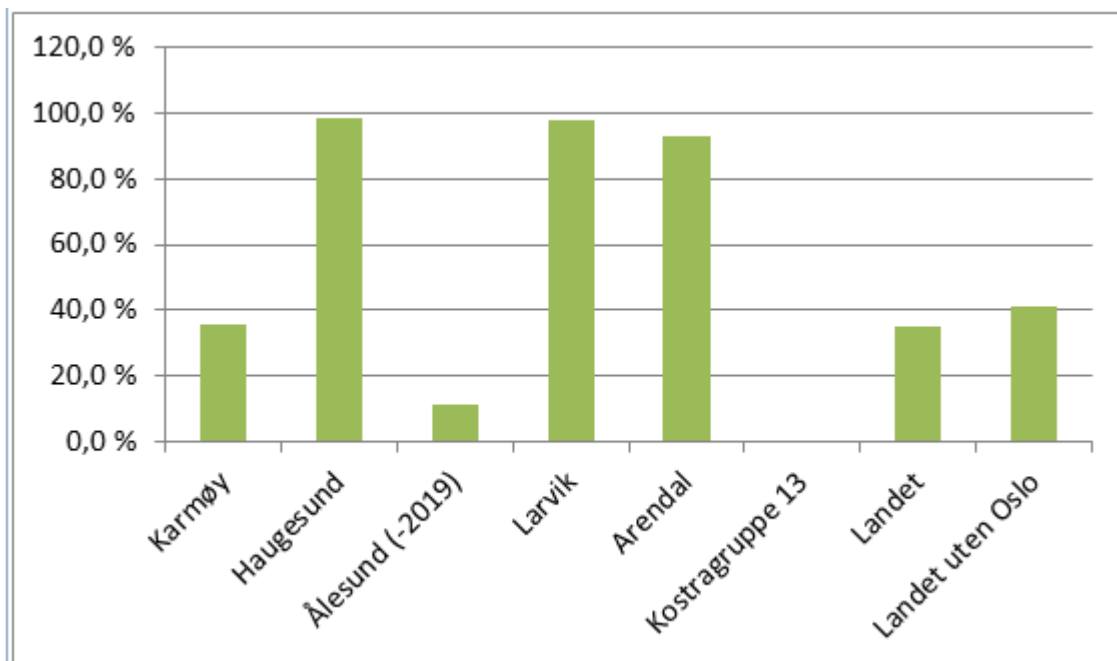
Benchmarkingen viser et bedre resultat på ledningsnettets funksjon. Dette har årsak i at kommunen har klart å øke utskiftingstakten på ledningsnettets de siste årene.

Tilstanden i andre kommuner.

I Karmøy kommune er 35 % av abonnentene tilknyttet godkjent renseanlegg.

Karmøy har, i følge Kostra, en lavere andel innbyggere som er tilknyttet anlegg der rensekravene ikke er oppfylt, enn landsgjennomsnittet.

Andel innbyggere som er tilknyttet renseanlegg hvor rensekrav er oppfylt(i prosent).

Sammenligningen viser at andre kommuner står overfor de samme utfordringene, da helst kystkommuner fra Lindesnes til Kirkenes.

Kommunene må ta høyde for at rensekravene i fremtiden kan bli skjerpet. Det arbeides med en revisjon (i skjerpende retning) av EU's avløpsdirektiv og den norske miljøvernmyndigheters dispensasjonspraksis fra sekundærrensekravet vil bli vurdert. Av den grunn bør man forberede seg på at kravet til rensing kan komme til å bli skjerpet. Ikke minst arbeides det med å innføre krav til utslipp av miljøgifter.

De kommunene som allerede har bygget renseanlegg har ikke like strenge krav til ledningsanleggene i utslippstillatelsene. Det er ingen grunn til å tro annet enn at deres krav blir skjerpet når utslippstillatelsene skal fornyes.

Hovedplanen vil angi hva som kreves av økonomiske så vel som av menneskapsmessige ressurser for å kunne gi kommunens innbyggere optimal håndtering av avløpsanleggene. Dersom kommunen ikke tar tak i utfordringene nå, vil vi om noen år stå overfor store problemer på avløpssektoren.

I dag har Karmøy en utfordring, i morgen har kommunen et stort problem dersom kommunen ikke tar dagens utfordring på alvor.

Tiltaksplanen i gjeldende hovedplan av 2016-2023 hadde følgende hovedelementer som videreføres i revidert planer:

- Overføring av utslipp
- Rehabilitering av pumpestasjoner
- Rehabilitering og separering av ledninger
- Renseanlegg
- Resipientundersøkelse
- Udefinerte tiltak

Hvilke konsekvenser får planen for kommunens innbyggere?

I flere tiår har innbyggerne tatt det for gitt at avløpet forsvinner ut til sjø, til en veldig lav kostnad. Vi har arvet et langt og spredt avløpsanlegg fra den gangen Karmøy var 7 kommuner, og fra en tid der spredt bebyggelse ble godtatt uten særlig innvendinger på hva det betyr for å drifte infrastrukturen. Tiltakene i hovedplanen skal sikre at innbyggerne på Karmøy i framtiden skal være omgitt av reint sjøvann, og at forurenset kloakkvann fra ledningsanleggene våre, ikke lekker ut til grunn og bekker. VAR-sektoren er et selvkostområde som betyr at kommunale avgifter dekker drifts- og kapitalkostnader. Selvkost innebærer at kommunens kostnader dekkes av gebyrene som brukerne av

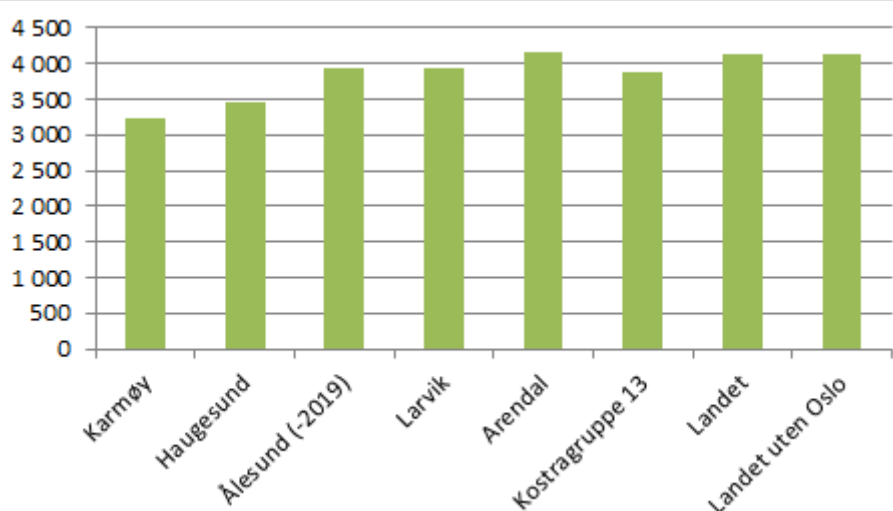
tjenestene betaler. Kommunen har heller ikke anledning til å tjene penger på tjenestene.

Avgiftsøkningen

For å finansiere nye renseanlegg og redusere forurensing fra avløpsanleggene, vil økte gebyrer være nødvendig for å oppfylle krav som er gitt i utslippstillatelse og i forurensingsforskriften.

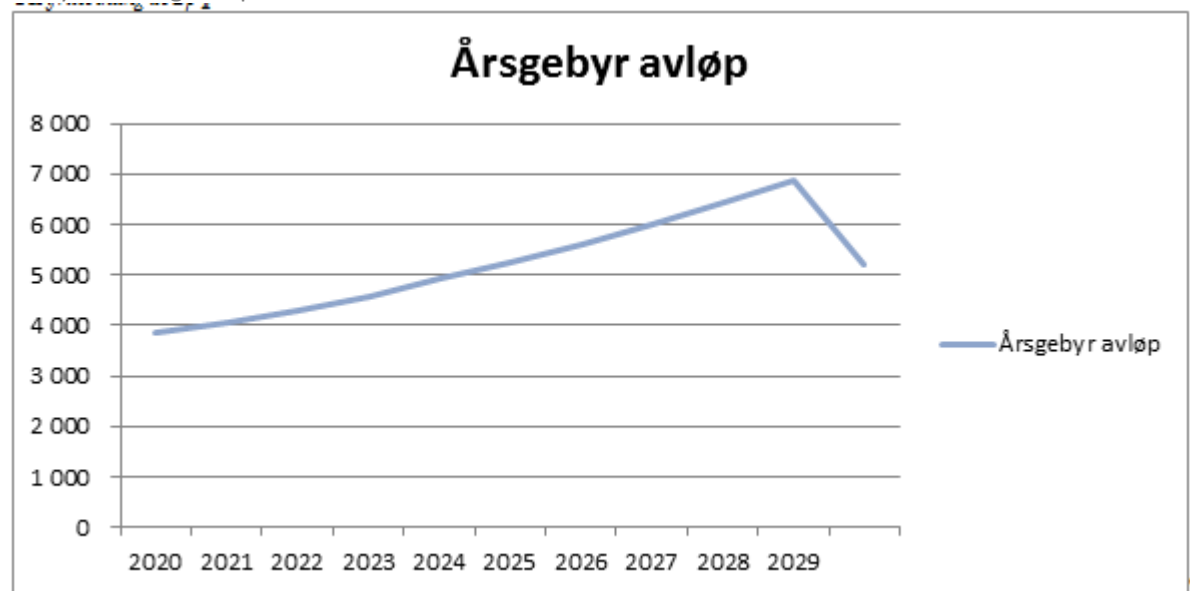
Det høyere investeringsnivået og tilhørende endringer i gebyrene ble innarbeidet i vedtatt økonomiplan 2020-2023. Det var da anslått en vekst i gebyrene på 8 % per år fra 2021. På grunn av lavere renteforutsetninger er dette nå nedjustert, og anslått gebyrvekst er 4,6 % i 2021 og vil stige til 6 % i 2022 og deretter 7 % pr. år. Generell prisvekst kommer i tillegg.

Årsgebyr avløp 2019

I sammenligningen ser vi at Karmøy har ca. 17 % lavere gebyrer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 13 (kommuner over 20 000 innbyggere unntatt de største byene).

Gebyrutvikling avløp

Risiko

Fremtidig renteutvikling er en vesentlig usikkerhet.

1 % renteøkning vil kunne gi kr 10. mill i økte kapitalkostnader utover i planperioden. Ved å bruke selvkostfond vil en unngå ytterligere avgiftsøkning.

Karmøy kommune må hvert år dokumentere pågående arbeid for å innfri krav i utslippstillatelse gitt av fylkesmannen. Som ytterste konsekvens kan kommunen bli bøtelagt for ikke å oppfylle rensekrav og andre krav gitt i utslippstillatelse.

Saks- og faktaopplysninger

Antall renseanlegg i planen reduseres

I vedtatt hovedplan avløp er det lagt opp til desentralisert renseanlegg struktur. I revidert hovedplan reduseres antall nye renseanlegg fra 5 til 3 og kommunale hovedutslipp reduseres fra 22 til 13.

For å kunne velge en bærekraftig og fremtidsrettet håndtering av våre utslipp er kommunen nødt til se på alternative konseptmuligheter. Administrasjonen har på nytt sett på pluser og minuser med ulike løsninger, både på investering og driftskonsekvenser, oppnåelse av lovkrav/normkrav.

Erfaringer i fra andre kystkommuner i Norge er at dagens rensekrav gjør det økonomisk fordelaktig med færre og større anlegg i forhold til investerings- og driftskostnader. Basert på dette, har sektor vann, avløp og renovasjon gjort grundige vurderinger om dette også er gjeldene i vår situasjon. Administrasjonen har derfor sett på følgende forhold:

- Vurdere planlagt anleggsstruktur iht. hovedplan for avløp 2016-2023 opp mot alternative anleggsstrukturer, både teknisk-økonomiske og miljømessige forhold.
- Vurdere alternative tomter for større sentrale renseanlegg.
- Vurdere muligheten til å overføre mer til Haugesund, Årabrot renseanlegg.

De fleste signaler tyder på at en i fremtiden vil møte strengere heller enn lempeligere rensekrav. En anleggsstruktur med færrest mulig renseanlegg vil være rimeligere å oppgradere for å møte eventuelle strengere rensekrav.

Det er på det nåværende tidspunkt lite som tyder på at det i fremtiden utvikles alternativ teknologi som for Karmøy kommunes del gjør det mer lønnsomt med mange små anlegg enn ett stort anlegg under det renseregimet Norge er forpliktet til å følge. Det er også ønskelig, og i noen tilfeller nødvendig, å fjerne anlegg som har utslipp til belastende resipienter.

Spørsmålet om hvor mange renseanlegg Karmøy kommune skal ha henger i stor grad sammen med hvilke lokaliteter som er egnet for renseanlegg, samt mulighet for etablering av overføringsanlegg. I tillegg vil økonomien både i forhold til investering og drift være avgjørende for hvilken struktur som bør velges. Dette må ses i forhold til dagens rensekrav og de rensekrav som en ventelig vil stå ovenfor i fremtiden.

Alternativ med å bygge et renseanlegg i Kopervik, et renseanlegg i Åkrehamn og fortsette driften av Sævikevik-, Hålandsdalen og Vikesjøen renseanlegg vil ha de laveste investeringskostnadene . I tillegg vil drifts- og vedlikeholdskostnadene for dette alternativet være lavest (se vedlegg; fremtidig anleggsstruktur).

Kostnader på bygging av renseanlegg har økt

Ny utslippstillatelse for Åkrehamn rensedistrikt 13.12.2018 viser strengere krav til avløpsrenseanlegg og tilhørende ledningsanlegg enn det som er lagt inn i gjeldende hovedplan avløp. Skisseprosjekt som er utarbeidet for Kopervik og Husøy renseanlegg viser mer en dobling av kostnadene. I møte med fylkesmannens miljøvernaveiding er det gitt signaler fra fylkesmannen at vi fremtidig kan måtte påregne sekundærrensing i Kopervik (sekundærrensing fjerner mer avfallsstoffer enn i et primærrenseanlegg, primærrensing er ofte forbundet til mekaniske silanlegg). I gjeldende hovedplan er ikke kostnader for sekundærrensing lagt inn i handlingsplan for Kopervik renseanlegg.

Det skal i løpet av 2020/2021 utføres resipientundersøkelse på utslippspunkt i Karlsundet. Resipientundersøkelsen skal dekke kravet til både primær og sekundærrensing, slik at vi kan søke om dispensasjon fra sekundærrensing. Vi må likevel stå klar dersom tillatelse blir gitt med krav om sekundærrensing. Kopervik renseanlegg er kostnadsberegnet til kr 206.6 millioner i revidert handlingsplan.

Staten har i løpet av de siste 20 årene gjennomført en omfordeling av ansvar og myndighet innen avløpssektoren. Samtidig har Norge som en konsekvens av felles europeisk regelverk gradvis gått bort i fra prinsippet om resipienttilpasset avløpspolitikk. Med få unntak er det nå etablert standardiserte felles europeiske rensekrav. Dette medfører at samtidig som mange kommuner har fått økt ansvar, har kommunene fått redusert myndighet med hensyn til hvordan lokale miljømål oppnås.

EUs rammedirektiv for vann (Vanndirektivet) trådte i kraft 22. desember 2000, og er innført i norsk regelverk. De første forvaltningsplanene i tråd med direktivet ble vedtatt i løpet av 2009. Vanndirektivet er et overordnet direktiv, og kan få innvirkning på rensiltak innenfor avløpssektoren.

Vanndirektivet har som hovedmål å sørge for at EUs medlemsstater sikrer, og om nødvendig, forbedrer miljøstand i alt ferskvann, brakkvann, kystnært vann og grunnvann.

Regional plan for vannforvaltning i vannregion Rogaland (2016 – 2021) ble godkjent av Klima- og miljødepartementet 4. juli 2016. Planen er utarbeidet med grunnlag i vannforskriften, som er basert på EUs vannrammedirektiv.

Regionalplanen og tiltaksprogrammet viser at det er flere steder er utfordringer knyttet til å nå målene for godt vannmiljø overalt innen den første tiltaksfasen, som varer til 2021.

Krav til ledningsnett i nye utslippstillatelser

I ny utslippstillatelse gitt for Åkrehamn rensedistrikt stilles det strengere krav til ledningsanlegget enn det vi har lagt inn i gjeldende hovedplan. Det stilles konkret krav om driftsoverløp på maksimum 2,5 %.

Det skal dokumenteres hvordan overvann påvirker ledningsnettet i ulike avrenningssituasjoner. Tiltak skal settes i verk for å redusere tilførsler av overvann til avløpsnettet.

Kommunen skal ha oversikt over alle sine respektive overløp og betydelige lekkasjer på avløpsnettet. Utslippsmengder skal beregnes basert på målinger eller registreringer.

Virkningsgraden til avløpsnettet, det vil si hvor stor andel av forurensningsmengden kommer fram til renseanlegget, skal dokumenteres. Dette skal gjøres ved at de ulike kildene til tap beregnes eller vurderes kvalitativt.

Det skal være etablert et system for å oppdage og fjerne utslipp grunnet feilkoblinger, lekkasje fra spillvann- til overvannsledning, utslipp som skyldes tilstoppinger i pumpestasjoner eller avlastning via åpne kumrenner. For å ivareta dette kravet må kommunen drive kontinuerlig feilsøking på ledningsnettet.

Kommunen skal ha et overvåking- og beredskapssystem som sikrer at stans i pumpestasjoner som gir nødoverløp oppdages straks og utbedres raskt, normalt innen 24 timer. Planlagt stans i pumpestasjoner for vedlikehold eller utbedringer skal så langt som forsvarlig ikke gi overløpsdrift. Stans som kan gi brukerkonflikter skal varsles fylkesmannen på forhånd.

Entreprenørkostnader

Erfaringstall fra perioden 2016-2019 viser at kostnadene på utførelse har gått opp. Det er flere forhold som kan skyldes dette. Bransjen har blitt bedre på å følge normer og lovverk og det koster mer.

Som følge av mer profesjonalisering i bransjen innenfor normer og lovverk vil bransjen også bli en tøffere part som bruker kontraktsbestemmelser i større grad enn før. Også dette har medført økte kostnader i prosjektene.

Ved utarbeidelse av gjeldende hovedplan avløp 2016-2023 var dagens krav til bl. A. grøftesikkerhet ikke ivaretatt. Forskrift om utførelse av arbeid erstattet flere tidligere forskrifter. Det er satt større fokus på sikkerheten.

Ved usikkerhet rundt grøftemassene skal faglig kvalifisert personell inn i prosjektene. Dette medfører oftere behov for grunnundersøkelser enn det vi har praktisert tidligere. Usikkerhet rundt grøftearbeidet medfører at dimensjonering tar med seg en større sikkerhetsmargin enn tidligere.

Økonomiske rammer

Hele tiltaksplanen har en økonomisk ramme på 1640 mill. kroner. Gjennomføringen strekker seg ut over planperioden på 8 år. Fordelingen i planperioden i mill. kroner:

- Ledningsanlegg / overføringsanlegg:	581	mill.
- Uforutsett – vesentlig rehabilitering av ledningsnett:	42	mill.
- Utskifting av 2 pumpestasjoner pr. år.:	60	mill.
- Renseanleggene bygges i løpet av 8 år.:	321,6	mill.
- Resipientundersøkelser	2	mill.
Samlet investering:	1.006,6	mill.

Det er lagt opp til en årlig investering på 100 mill. kroner i tillegg til nytt renseanlegg i Kopervik. Forventet avgiftsøkning per år vil være 4,6 i 2021 og stige til 6 % i 2022 og 7% i 2023. Generell prisstigning kommer i tillegg. Avgiftsøkningen vil avhenge av renteutvikling. Økonomiske konsekvenser av hovedplan avløp vil behandles i årlig budsjettvedtak.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen ser behovet for å utbedre kommunens avløpsanlegg. Karmøy er på overtid når det gjelder å innfri rensekrav for de kommunale utslippene.

Planen er et stort økonomisk løft som vil føre til økt lånegjeld, som finansieres gjennom økte kommunale gebyrer. For avløpsgebyrene forventes det at rådmannens forslag vil øke avløpsgebyrene fra 4042 kroner i 2021 til 4908 kroner i 2024, en økning på 866 kroner i dagens kroneverdi. Sammen med økte ambisjoner også på andre områder innen VAR (vann, avløp og renovasjon) forventes det at de samlede gebyrene vil øke med 1441 kroner fra 2021 til 2024 (ekskl. mva).

Rådmannen vil påpeke at dersom de samlede gebyrer innen VAR-området øker kraftig fremover, vil dette kunne forvanske eventuelle gebyrøkninger innen andre områder.

Rådmannen viser til saksframlegget og anbefaler kommunestyret å vedta fremlagt revidert hovedplan for avløp 2020-2027.

Klikk her for å skrive inn tekst.

Vedlegg:

Revidering_5_Hovedplan avløp 2016_2023
Rapport renseanlegg
Fremtidig anleggsstruktur avløp hele Karmøy

Sakshandsamar: Tor Martin Søndena

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
098/20	Formannskapet	07.09.2020
117/20	Kommunestyret	21.09.2020

Økning av ramme - P72000 Skudeneshavn brannstasjon ombygging/tilbygg

Rådmannens forslag til vedtak:

Rammen til prosjektet økes fra 8,2 millioner kroner til 14,5 millioner kroner.

Økningen foreslås innekket på følgende måte:

1. 2 millioner kroner overføres fra P501 «Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg» til P720 «Skudeneshavn brannstasjon ombygging/tilbygg» i 2020.
2. Prosjektet får tilført 4,3 millioner kroner i budsjettet for 2021. Disse dekkes inn ved å redusere rammen til P501 «Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg» med tilsvarende beløp for 2021.

Saksutredning

Sammendrag

Ved gjennomføring av anbudskonkurranse i prosjektet viser det seg at tilbudene ligger høyere enn de tidlige estimatene som lå til grunn for den vedtatte rammen til prosjektet. Budsjettrammen må derfor økes til 14,5 millioner kroner for at prosjektet skal kunne gjennomføres som prosjektet.

Anbudskonkurranse er avholdt og lavbydere vedstår sine tilbud til 1. oktober 2020 i påvente av politisk sak om økning av rammen til prosjektet.

Bakgrunn for saken

Etter at arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn ved brannstasjonene i Karmøy 2017 ble det gitt pålegg om å gjennomføre midlertidige og permanente tiltak for å redusere kjemisk helsefare knyttet til brannrøyk og sot. Dette innebærer blant annet å etablere garderobesone med ren og skitten sone, samt etablering av ventilasjon i vognhall.

Brannstasjonen i Skudeneshavn er den eneste av dagens stasjoner som skal bestå videre etter at nye stasjoner på Raglamyr og Veia blir etablert. Bygget er i en såpass dårlig befatning at det er vanskelig å etablere tilfredsstillende garderobeforhold i eksisterende bygningsmasse. Det er derfor vurdert som mest hensiktsmessig å rive den eldste delen av bygget og føre denne opp på ny.

Prosjektet omfatter ombygging av eksisterende bygningsmasse og oppføring av tilbygg ved Skudeneshavn brannstasjon slik at brannstasjonen vil få garderobeforhold, inneklima og nødvendige fasiliteter som tilfredsstiller dagens krav til arbeidsmiljø for brannmannskapene.

Saks- og faktaopplysninger

Investeringen var i utgangspunktet tenkt å dekkes innenfor prosjektet P501, «Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg». Med bakgrunn i at prosjektets innhold og omfang ble det vurdert hensiktsmessig å opprette et eget prosjekt. Prosjektet ble lagt inn i investeringsbudsjett sent på høsten 2019 og rammen ble satt lik de tidlige estimatene som forelå på tidspunktet.

Ved gjennomføring av anbudskonkurranse viste det seg at tilbudene ligger vesentlig høyere enn estimert.

Rådmannens ledergruppe hadde saken oppe til behandling i møte 15. juni hvor det ble vedtatt at det skal tas en gjennomgang av prosjektet for å se om det går an å redusere kostnadene før en eventuell politisk behandling i september.

Det er i etterkant av møtet tatt en gjennomgang av prosjektet for å se på muligheter til å kutte kostnader. Det ble konkludert med at prosjektet har lagt seg på en nøktern linje og at kostnaden med omprosjektering i stor grad vil spise opp en eventuell gevinst med å gå ned på kvalitet og velge billigere løsninger der hvor det er mulig.

Det er derfor anbefalt at prosjektet blir gjennomført slik det opprinnelig er prosjektert og at rammen for prosjektet økes til 14,5 millioner kroner.

Konsekvenser

Det foreligger pålegg fra arbeidstilsynet rettet mot Haugaland brann og redning iks om å redusere kjemisk helsefare knyttet til brannrøyk og sot for sine mannskaper. Dette innebærer blant annet å etablere garderobes med ren og skitten sone, samt etablering av ventilasjon i vognhall ved Skudeneshavn brannstasjon.

Det vil ikke være mulig å realisere prosjektet uten at den økonomiske rammen økes. Konsekvensen av dette er at brannstasjonen ikke vil tilfredsstille dagens krav og gjeldende pålegg fra arbeidstilsynet blir dermed ikke oppfylt. Å unnlate å oppfylle pålegg fra arbeidstilsynet kan medføre tvangsmulkt og/eller at virksomhetens aktiviteter helt eller delvis stanses.

Rådmannens konklusjon

Rammen til prosjektet økes fra 8,2 millioner kroner til 14,5 millioner kroner.

Økningen foreslås inndecket på følgende måte:

1. 2 millioner kroner overføres fra P501 «Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg» til P720 «Skudeneshavn brannstasjon ombygging/tilbygg» i 2020.
2. Prosjektet får tilført 4,3 millioner kroner i budsjettet for 2021. Disse dekkes inn ved å redusere rammen til P501 «Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg» med tilsvarende beløp for 2021.

Sakshandsamar: Pål Nygård

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
022/20	Eldrerådet	01.09.2020
020/20	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	01.09.2020
023/20	Hovedutvalg helse og omsorg	02.09.2020
099/20	Formannskapet	07.09.2020
106/20	Kommunestyret	21.09.2020

Betaling for transport til dag- og aktivitetstilbud

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret tar saken til orientering.

Eldrerådet 01.09.2020:

Behandling:

., foreslått av Nils Oddvar Reiersen,
Eldrerådet er i mot en så sterk økning i satsen for de utviklingshemmede.

Reiersen la fram fellesforslag fra eldrerådet.
Reiersens forslag ble enstemmig vedtak.

ELD- 022/20 Vedtak:

Eldrerådet er i mot en så sterk økning i satsen for de utviklingshemmede.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Formannskapet fattet følgende enstemmige vedtak i sak 27/20 Eventuelt i møte 02.03.2020:
«Vi ønsker en sak til kommunestyret der transport for/av funksjonshemmede legges frem for kommunestyret. Det vektlegges normalt behov, herunder arbeid».

Saks- og faktaopplysninger

Kommunestyret vedtok 16.12.2019 i sak 136/19 *Handlingsprogram med budsjett- og økonomiplan 2020-2023* økning i egenbetalingssatsen for transport til/fra dagsenter/servicesenter fra 01.01.2020.

Endring er omtalt under «endrede satser for egenandel for transport til/fra dagsenter/servicesenter». Vedtaket er slik: «Økt egenbetaling for transport utviklingshemmede. Innbyggere som bruker dagtilbudet for eldre betaler i dag 85 kr tur/retur som egenbetaling for transport til tilbudet. For utviklingshemmede har egenandelen frem til nå vært 41 kr tur/retur. Ved å øke prisen for utviklingshemmede får en lik pris for lik tjeneste i kommunen.» (s. 186)

Pris- og lønnsstigning er lagt på alle satser i eget vedtakspunkt i samme sak, slik at satsen på 85 kroner er justert til 90 kroner. Fra og med 01.01.2020 er satsen for transport til eller fra arbeids-/aktivitetstilbud og dagsenter 90 kroner tur/retur. Det betales for transport uavhengig om en kommer fra eget hjem eller kommunal bolig.

Tjenesten transport

Tjenesten transport til/fra aktivitetstilbud/VTA-/KTA-bedrift mandag til fredag er ikke lovpålagt.

Tjenesten kan tildeles personer som ikke kan benytte seg av offentlig transport på grunn av varig nedsatt evne til forflytning, nedsatt orienteringsevne, kognitiv svikt på grunn av utviklingshemming, psykiske lidelser, demens, avvikende atferd eller invalidiserende angst – sosial angst.

Søknad om tjenesten transport behandles av bestillerkontoret som gjør en individuell vurdering. Transporttjenesten er tilrettelagt og kjører fra dør til dør, med tilpassede tidspunkter. Transporttjenesten kan gis inntil 5 dager i uken.

94 innbyggere har pr. 14.07.2020 vedtak om transport. Dette er transport til/fra blant annet:

- Solstein (VTA- og KTA-plasser)
- Ekta aktivitetssenter
- Aktivitetshuset på Eide
- Dagtilbud innenfor rus/psykisk helsetjeneste

For hjemmeboende eldre som har vedtak om dagtilbud, følger det automatisk transport i vedtaket.

Dagtilbud for hjemmeboende eldre hjemles som dagopphold i institusjon, og reguleres da av:

- Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester
- Rundskriv I -1/2020 om endring av fribeløp og egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester fastsetter satsen for dagopphold til 90 kroner inkl. transport. En økning fra 2019 til 2020 på 5,9 % fra 85 til 90 kroner. Økningen fra 2018 til 2019 var på 80 til 85 kroner. Fra 2017 til 2018 var det ingen økning.
- Mat kommer i tillegg med 81 kroner.

Kostnader

I 2019 hadde Karmøy kommune et merforbruk på transporttjenester til/fra dagtilbud på om lag 3 mill. kroner. Merforbruket var knyttet til økt antall plasser i dagtilbud og fordeling av tilbudet på flere lokasjoner enn tidligere. Endringene er nå hensyntatt i avtale med leverandør av transporttjenester, og budsjettposten for 2020 ble økt med 2,2 mill. kroner med følgende inndekning:

- Økt ramme: 1,6 mill. kroner
- Økt egenbetaling: beregnet til 600 000 kroner

Kommunen sin kostnad gjennom avtaleinngåelse med transportleverandør utgjør pr plass i taxi ca. 3 600 kroner pr mnd. Dette vil utgjøre en årlig kostnad på omkring 36 000 kroner (3 600 * 10 mnd.).

Sammenlignet gammel og ny egenandelsats pr person med henholdsvis 41 kroner t/r og 90 kroner t/r vil dette utgjøre omtrent:

	Uke		Måned		År (10 mnd.)	
	Før	Nå	Før	Nå	Før	Nå
3 dager pr uke	123,-	270,-	492,-	1080,-	4920,-	10800,-
5 dager pr uke	205,-	450,-	820,-	1800,-	8200,-	18000,-

Til sammenlikning har Haugesund kommune en egenbetalingssats på 44 kroner t/r. Tønsberg kommune har en egenbetaling på 75 kroner t/r inntil 3 dager, og 45 kroner t/r på 4-5 dager.

Alternative modeller

Det kan være flere mulige modeller for egenandelbetaling. Under har rådmannen belyst tre alternative modeller til vedtatt ordning. Listen over alternative modeller må på ingen måte forstås å være uttømmende.

Dersom egenandelsatsen justeres tilbake til 41 kroner er konsekvensen en inntektsreduksjon beregnet i budsjettet til 600 000 kroner. Hvor mye dette reelt utgjør ved årsslutt vil avhenge av den reelle bruke som kan variere noe gjennom året. I et slikt alternativ må det vedtas hvordan inntektstapet skal dekkes inn. En annen side ved alternativet er at kommunen ikke har lik pris for tilnærmet like tjenester slik det var kommentert i budsjettet.

Et annet alternativ kan være å vurdere differensiert egenandelbetaling utfra antall transportreiser pr uke. Da kan det for eksempel være en høyere egenandelsats for transport inntil 3 dager pr uke og en lavere sats for de som trenger transport 4-5 dager i uken, mer lik slik enkelte andre kommuner har valgt. I dette alternativet bør det vurderes om den differensierte betalingen også skal gjelde for hjemmeboende eldre som har vedtak om dagtilbud for å få lik betaling for tilnærmet like tjenester. Hvor mye de ulike satsene må utgjøre for å unngå inntektsreduksjon for kommunen har ikke rådmannen beregnet i denne saken, da reel bruk kan variere gjennom året.

Et tredje alternativ kan være en gradvis opptrapping av satsene over tid for at egenandelen blir lik for tilnærmet like tjenester etter hvert. Økningen på satsene for dagopphold inkl. transport fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet økte med 5,9 % fra 85 kroner i 2019 til 90 kroner i 2020. Økningen fra 2018 til 2019 var på 80 til 85 kroner, mens det ikke var noen økning fra 2017 til 2018. Isolert sett er det enkelt å forstå at økningen fra 41 kroner i 2019 til 90 kroner i 2020 kan oppleves høy sammenlignet med den ordinære økningen fra departementet. Ved å gå for en gradvis harmoniseringsmodell må det også vedtas hvordan inntektstapet hvert år skal dekkes inn i overgangsperioden.

Rådmannens vurdering/konklusjon

Karmøy kommune hadde et merforbruk på transporttjenester til/fra dagtilbud i 2019 som var knyttet til økt antall plasser i dagtilbud og fordeling av tilbudet på flere lokasjoner enn tidligere. Den økte bruken av tjenesten og merforbruket ble vedtatt dekket inn i budsjettet ved økt egenbetaling for tjenesten og økte rammer.

Egenbetalingssatsen ble i budsjettet harmonisert og likestilt slik at alle i dag betaler likt for tilnærmet lik tjeneste i kommunen.

Kommunestyret fattet budsjettvedtak om endringene 16.12.2019 i sak 136/19. Dersom

kommunestyret ønsker å redusere egenbetalingssatsen må det også vedtas hvordan de økte utgiftene skal dekkes inn.

Sakshandsamar: Ørjan Rød

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
023/20	Eldrerådet	01.09.2020
024/20	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	01.09.2020
024/20	Hovedutvalg helse og omsorg	02.09.2020
018/20	Hovedutvalg administrasjon	03.09.2020
100/20	Formannskapet	07.09.2020
105/20	Kommunestyret	21.09.2020

Arbeidstøy

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret tar saken til orientering.

Eldrerådet 01.09.2020:

Behandling:

., foreslått av Bjørn Harald Johansen, Arbeiderpartiet

Eldrerådet ber kommunen innføre hensiktsmessig arbeidstøy i henhold til Arbeidstilsynets faglige råd.

Johansens forslag enstemmig vedtatt.

ELD- 023/20 Vedtak:

Eldrerådet ber kommunen innføre hensiktsmessig arbeidstøy i henhold til Arbeidstilsynets faglige råd.

Saksutredning

I møte den 27.05.2020, saksnr. 16/20 *Eventuelt* fattet hovedutvalg administrasjon følgende enstemmige vedtak: *Administrasjonsutvalget ber om en sak knyttet til arbeidstøy.*

I forkant av vedtaket i administrasjonsutvalget og i løpet av sommeren ble temaet tatt opp både i kommunestyret, formannskapet og i hovedutvalg helse og omsorg. Som en konsekvens er temaet blitt mye omtalt og debattert før rådmannen har utredet saken.

I Karmøy kommune har flere fagforeninger gitt tilbakemelding om at arbeidstøy bør innføres i alle hjemmetjenestene i helse- og omsorgsetaten. Hjemmetjenestene består av

- Somatisk hjemmetjeneste
- Bolig- og miljøtjenesten
- Aktivitet- og avlastningstjenesten
- Rus- og psykisk helsetjenesten
- Fysio- og ergoterapitjenesten.

Ansatte i disse tjenestene får i dag en årlig godtgjørelse for selv å anskaffe egnet arbeidstøy og vaske dette. Det er tidligere inngått en avtale med tillitsvalgte som regulerte dette.

På bakgrunn av oppslag i media og at Arbeidstilsynet hadde mottatt flere henvendelser om manglende arbeidstøy i helse- og omsorgssektoren i Karmøy kommune, foretok Arbeidstilsynet i juni 2020 et tilsyn med hovedtema arbeidstøy og biologiske faktorer. Arbeidstilsynet fant forhold som ikke var i samsvar med regelverket og ga kommunen følgende pålegg:

Pålegg – Biologisk helsefare – utlevering av arbeidstøy og personlig verneutstyr

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstakerne får utlevert og blir pålagt å bruke hensiktsmessig arbeidstøy og personlig verneutstyr, dersom de helsefarlige biologiske faktorene ikke kan fjernes eller unngås. Innen 20.11.2020 må kommunen sende Arbeidstilsynet:

- *skriftlig bekreftelse på at arbeidstakerne får utlevert, og blir pålagt å bruke, hensiktsmessig arbeidstøy og personlig verneutstyr.*

Pålegg - Biologiske faktorer – kartlegging og risikovurdering

Arbeidsgiver skal kartlegge eksponering av biologiske faktorer og vurdere risiko for arbeidstakernes helse og sikkerhet. Risikovurderingen skal særlig omhandle de forhold som fremgår av utførelse av arbeid § 6-1. Dette skal gjøres i samarbeid med verneombud/ansattes representant. Innen 20.11.2020 må kommunen sende Arbeidstilsynet:

- *kopi av virksomhetens kartlegging og risikovurdering av biologiske faktorer*

beskrivelse av hvordan verneombudet har medvirket

Arbeidstøy og verneutstyr

Kravet om utlevering av arbeidstøy skal i utgangspunktet bero på arbeidsgivers kartlegging og risikovurdering, og om arbeidsgiver kan iverksette andre tiltak for å redusere risikoen for å bli utsatt for biologisk helsefarlig smitte.

Arbeidstilsynet definerer arbeidstøy som alminnelige klær og uniformer som ikke er spesielt beregnet til å beskytte arbeidstakernes sikkerhet og helse. Som hovedregel er arbeidstøy og spørsmålet om utgiftsdekning basert på avtaler gjennom tariff eller reglement.

Arbeidsgiver skal i enkelte yrker sørge for at arbeidstakeren får arbeidsklær. Dette gjelder når arbeidsklærne skal beskytte mot spredning av helsefarlige kjemikaler og biologiske faktorer som bakterier og virus. Dette kommer i tillegg til nødvendig personlig verneutstyr som skal verne arbeidstakere mot farer som kan true sikkerhet eller helse.

Typen av arbeidstøy og skattemessige konsekvenser

Arbeidstøy, som f.eks. hvite frakker og annet verneutstyr i helsesektoren, kan dekkes skattefritt av arbeidsgiver.

Utgifter til vanlig siviltt tøy som skalljakker, t-skjorter, sko o.l. vil utløse skatteplikt og arbeidsgiveravgift hvis kommunen dekker utgiftene. Det har ingen betydning om tøyen inneholder logo eller ikke. Dette anses som dekning av private utgifter. Det at de ansatte pålegges bruk av tøy er et moment i definisjonen av uniform. Selv om kommunen pålegger de ansatte å bruke siviltt tøy vil det likevel ikke kunne anses som en uniform som kan dekkes skattefritt. Det har ingen betydning om tøyen bare brukes i tjeneste eller om det også brukes privat. Hjemmel for skatteplikt et skatteloven § 5-1 første ledd.

Bilde 1. Uniformerte arbeidstøy innen helse- og omsorg

Bilde 2. Vanlig siviltt tøy som brukes til arbeidstøy

Arbeidstøy i Karmøy kommune

I Karmøy kommune finnes det flere ordninger for bruk av arbeidstøy. Ordningene gjenspeiler ulike driftsforhold på arbeidsplassene og krav i lover, forskrifter og avtaleverk. I teknisk etat blir arbeidstøy utlevert etter behov og arbeidstøy skal kun brukes når arbeidstaker er i arbeid hos arbeidsgiver. Det samme gjelder i stor grad i oppvekst- og kulturetaten, hvor ansatte i barnehagene og i SFO i samråd med leder får utdelt eller kjøper inn arbeidsklær etter behov.

Innenfor helse- og omsorgsetaten er ordning for arbeidstøy todelt:

Ordning 1: Arbeidstøy utlevert av arbeidsgiver

Ansatte i sykehjem og i enkelte heldøgnsomsorgsboliger får utlevert arbeidstøy av arbeidsgiver. Arbeidstøyen består av en hvit eller blå overdel med hvit bukse. Arbeidsgiver har ansvar for vask og vedlikehold av arbeidstøyen. Arbeidstakerne skifter til egne klær i garderobe ved arbeidsplass og klærne sendes til vaskeri etter endt vakt.

Ordning 2: Fast godtgjørelse for å dekke utgifter til arbeidstøy

Ansatte i følgende tjenester mottar en fast godtgjørelse for å dekke utgifter til arbeidstøy:

- Bolig- og miljøarbeidertjenesten
- Aktivitet- og avlastningstjenesten
- Somatisk hjemmetjeneste, herunder dagtilbud
- Rus- og psykisk helsetjeneste
- Fysio- og ergoterapitjenesten
- Helsestasjon

Godtgjørelsen for å dekke utgifter til arbeidstøy er en del av en lokal avtale mellom fagforeningene og Karmøy kommune. Arbeidstakerne har i denne ordningen ansvaret for vask og vedlikehold av egeninnkjøpt arbeidstøy. Antall ansatte som mottar denne godtgjørelsen er ca. 700.

Den lokale avtalen er hjemlet i sentral avtale mellom KS og arbeidstakerorganisasjonene SGS 1002, Arbeidstøy og musikkinstrumenter.

Fra SGS 1002 Arbeidstøy og musikkinstrumenter

«Arbeidstaker får som hovedregel utlevert arbeidstøy etter behov. Behovet avgjøres av partene lokalt gjennom særavtale. Ved uenighet om behovet gjelder Hovedavtalen del A § 4-5, jf. § 6-2. I de tilfeller det er behov for arbeidstøy, jf. ovenfor, men partene er enige om at det er mest hensiktsmessig at arbeidstaker selv skaffer arbeidstøy, skal det gis refusjon for de faktiske utgiftene.»

Fast ansatte som omfattes av avtalen får en månedlig fast godtgjørelse som utgjør 2500 kroner per år. Beløpet reguleres i forhold til stillingsstørrelse. Fagforeningene ønsker ikke å reforhandle eller forlenge denne avtalen.

Kartlegging, risiko og tiltak i Karmøy

Kravet om utlevering av arbeidstøy skal i utgangspunktet bero på arbeidsgivers kartlegging og risikovurdering, og om arbeidsgiver kan iverksette andre tiltak for å redusere risikoen for å bli utsatt for biologiske og kjemiske helseskadelige faktorer.

En særlig utfordring i helsesektoren er at arbeidsgiver vanskelig kan fastslå at eventuelle biologiske faktorer er fjernet eller unngått. Dette skyldes flere forhold. For det første er helsetjenesteassosierte infeksjoner og smittevern komplekst av natur. Dette gjør det vanskelig å være sikker på at arbeidsmiljøet er fullstendig utredet og at alle risikoforhold er kjent for arbeidsgiver.

Karmøy kommune har innført flere tiltak for å redusere risikoen for at ansatte blir utsatt for biologisk helsefarlig smitte generelt. Ansatte får utlevert arbeidstøy ved mistanke om eller påvist smitte, i tillegg også ved arbeidsoppgaver knyttet til sårstell og injisering.

Basale rutiner som håndhygiene, hostehygiene, pasientplassering og bruk av personlig verneutstyr (hansker, munnbind, åndedrettsvern, visir/øyebeskyttelse, stelleforkle, beskyttelsesfrakk/smittefrakk) skal beskytte både helsepersonell mot smitte og forebygge smitte til og mellom pasienter. For å ha ønsket effekt må rett utstyr benyttes på riktig måte og til rett tid.

I beredskapssituasjonen som oppstod ved utbruddet av korona ble smitteutviklingen fulgt tett og det ble gjort organisatoriske grep i helse- og omsorgstjenestene for å kunne håndtere utbruddet. Blant annet har kommunen kjøpt inn større mengde smittevernutstyr og arbeidstøy. Pasienter med påvist eller mistenkt Covid-19 får tjenester fra eget koronateam i hjemmetjenesten, hvor ansatte får utlevert arbeidstøy, smittefrakk, hansker, munnbind og eventuelt visir. Kartlegging og risikovurdering med tilhørende plan for tiltak gjennomføres kontinuerlig i forhold til Covid-19 for den enkelte pasient.

Arbeidstøy i andre kommuner

Kommunene har ulike ordninger for arbeidstøy i helse- og omsorgstjenestene. I denne saken er det gjort henvendelse til fire kommuner. Disse kommunene kombinerer utdeling av arbeidsklær og godtgjørelse for bruk av privat arbeidstøy. Arbeidstøy i form av en uniform bestående av bukse og

topp er det som er mest utbredt i disse.

Ulike behov – ulike perspektiver

Det er flere grupper som blir påvirket av en eventuell innføring av uniformert arbeidstøy. Det er derfor viktig å forstå synspunktene/perspektivene til de ulike gruppene:

- **Brukerperspektivet:** Brukerne av tjenestene har ulike behov og ulik livssituasjon. Noen brukere vil oppleve uniformer som positivt, blant annet ved at det er lettere å identifisere hvem som er helse- og omsorgsarbeider og at smittehensyn kan oppleves som bedre ivaretatt. Andre vil se på dette som negativt, da uniformering av ansatte kan føre til en institusjonalisering/sykeliggjøring av sin hverdag og et synlig tegn på skillet mellom helsepersonell og bruker.
- **Arbeidstakerperspektivet:** Blant ansatte er det ulike meninger om innføring av arbeidstøy. Noen opplever arbeidstøy som positivt, mens andre ser utfordringer med å bli uniformert.

I perioden med pandemi har smittevern fått et forhøyet fokus. Selv om det er opprettet eget koronateam i hjemmetjenesten, gir de ansatte uttrykk for at de opplever arbeidsdagen som mindre forutsigbar og de er bekymret for at de tar med seg smitte til neste bruker og videre med seg hjem til sin familie. Ønsket om å få utlevert arbeidstøy som blir sendt til vaskeri er forsterket.

Samtidig er det arbeidstakere som understreker faren med å uniformere seg da dette kan føre til økt stigmatisering og institusjonalisering av brukergrupper og føre til at gapet mellom pasient/bruker og ansatte øker.

- **Arbeidsgiverperspektivet:** Det er flere sider av saken arbeidsgiver må vurdere, blant annet:
 - lov og avtaleverk
 - HMS
 - kvalitet i tjenesten
 - brukerbehov og effekt på andre berørte samfunnsgrupper
 - økonomiske rammer

Arbeidsgiver må veie fordelene og ulempene ved innføring av arbeidstøy for alle involverte og sikre at tjenestene får en framtidsrettet utvikling innenfor de økonomiske rammene.

Innspill fra ulike parter/interessenter

Tillitsvalgte

Det er gjennomført møte med tillitsvalgte. To skriftlige tilbakemeldinger er mottatt som skisserer ønsker for framtidig løsning:

- Fagforbundet, NSF, Delta, FO mener at alle ansatte skal få arbeidstøy og skisserer følgende bekledning som nødvendig for de ulike områdene:
 - Hjemmetjenesten: Uniform, Gore-Tex joggesko og skalljakke
 - ROP: Bukse, t-skjorte, allværsjakke, fleecejakke og Gore-Tex sko.
 - Bolig- og miljøarbeidertjenesten: Bukse, t-skjorte, allværsjakke, fleecejakke og Gore-Tex sko.

- **Norsk Fysioterapeutforbund, Fysio- og ergoterapitjenesten:** Blant fysioterapeutene- og ergoterapeutene er det uttrykt et ønske om et minst mulig «gap» mellom ansatte og brukere, og dagens ordning ses på som en hensiktsmessig løsning.

Det vil være situasjoner hvor det er ønske om arbeidsklær som kan brukes på hjemmebesøk hvor det er unormalt skittent.

Vernetjeneste og bedriftshelsetjenesten

Hovedverneombudet og leder for bedriftshelsetjenesten har fokus på at den enkelte arbeidsplass må kartlegge og risikovurdere faktorer som har betydning for helse, miljø og sikkerhet til de ansatte. Dette arbeidet gir grunnlaget for å kunne vurdere nødvendigheten av arbeidstøy og deretter hvilke garderobeforhold som må være til stede. Pandemien forsterker viktigheten av en fortløpende vurdering av smitte og andre risikofaktorer.

De ulike tjenestene/virksomhetene

Tilbakemelding fra virksomhetsledere i de aktuelle tjenestene:

- **Bolig- og miljøarbeidertjenesten:** Brukerne av tjenesten er voksne med utviklingshemming. Bistandsbehov varierer fra noe veiledning i enkelte daglige gjøremål til tett bistand gjennom hele døgnet. . Brukerne trenger bistand og hjelp til dagliglivets gjøremål som hygiene, injeksjoner, sårstell, kateterisering, medisiner, måltider samt praktiske oppgaver. Enkelte har også lav boevne. Innføring av uniformert arbeidstøy vil kunne virke stigmatiserende og mulig til hinder for integrering.
- **Somatisk hjemmetjeneste og dagavdeling for eldre:** Brukerne av tjenesten har et sammensatt sykdomsbilde. Brukerne er i alle aldre, men med en stor overvekt av eldre. Brukerne trenger bistand og hjelp til dagliglivets gjøremål som hygiene, injeksjoner, sårstell, kateterisering, medisiner, måltider samt praktiske oppgaver. Enkelte har også lav boevne. Brukerne av dagavdelingen er eldre som vanskelig kommer seg ut på egenhånd og/eller at pårørende har behov for avlastning. Det er prioritert å gi dagtilbud til personer med demens og de som har ernæringsmessige utfordringer.
 - Uniformering tydeliggjør hvem som jobber i hjemmetjenesten og kan øke tryggheten for brukeren.
 - Arbeidstøy blir forskriftmessig vasket og ansatte vil se på dette som en trygghet i forhold til smitte.
 - Det vil redusere tid for å kartlegge arbeidsoperasjoner som krever arbeidstøy og en unngår opplevd forskjellsbehandling av ansatte.

Innføring av uniformert arbeidstøy for denne tjenesten vil kunne ha følgende positive effekter:

- Uniformering tydeliggjør hvem som jobber i hjemmetjenesten og kan øke tryggheten for brukeren.
- Arbeidstøy blir forskriftmessig vasket og ansatte vil se på dette som en trygghet i forhold til smitte.
- Det vil redusere tid for å kartlegge arbeidsoperasjoner som krever arbeidstøy og en unngår opplevd forskjellsbehandling av ansatte.

Samtidig vil uniformering i større grad synliggjøre hvem som er brukere av tjenestene.

- **Aktivitets- og avlastningstjenesten:** Brukerne av disse tjenestene er mennesker med ulike

grad av nedsatt funksjon.

Innenfor avlastning og barnebolig skal tilbudet være "tilnærmet mest mulig likt et vanlig hjem". Ansatte går sammen med barna og handler, spiser på McDonalds, går turer, besøker Leos lekeland, er ute i hagen og på lekeplasser etc., og det vil ikke være naturlig å benytte arbeidstøy. Barna som bor i barnebolig vil kanskje ikke godta at ansatte går i uniformert arbeidstøy.

Aktivitetstilbudet skal i størst mulig grad bære preg av å være en arbeidsplass.

Innføring av uniformert arbeidstøy i disse tjenestene vil ha negative effekter.

- **Rus- og psykisk helsetjeneste:** Brukerne av tjenesten er i alder fra 18 og oppover. De har ofte somatisk sykdom i tillegg. Det er flere brukere som har utfordringer med å forstå og/eller forholde seg til det ordinære hjelpeapparatet. En del har lav boevne, noen trenger hjelp til personlig hygiene, sårstell, kateterisering, o.l. Det er mange oppdrag der ansatte følger brukerne ut i samfunnet som besøk hos lege, butikk, offentlige kontorer m.m.

En uniformering vil kunne oppleves som stigmatiserende for brukerne. Virksomheten ønsker ikke en generell uniformering innen tjenesten. Det kan imidlertid være ulike oppdrag som gjør at det er behov for annet arbeidstøy, og garderobe å skifte i. Det er et ønske at arbeidsgiver holder arbeidstøy i situasjoner hvor brukerne har utfordringer med personlig hygiene og sårstell, manglende renhold og rydding i bolig m.m.

Krav til garderobeforhold

Arbeidsplassforskriften sier dette om garderobe:

Arbeidsplassforskriften § 3-4. Garderobe

Arbeidsplasser skal normalt ha atskilte garderober for kvinner og menn.

Hver arbeidstaker skal ha tilstrekkelig plass for opphengning av tøy o.l.

Dersom forholdene gjør det nødvendig skal det være atskilte skap for arbeidstøy og privat tøy.

Garderobene skal gi arbeidstakerne mulighet for å låse inn tøyet sitt i arbeidstiden, og der det er nødvendig skal det i tillegg være låsbare avlukker for å sikre mot tap av verdisaker.

Arbeidstakeren skal ha tilstrekkelig plass til å skifte.

Garderobe skal ha speil og nødvendig antall sitteplasser for skifte av klær og skotøy.

Garderobe skal ha tilfredsstillende ventilasjon.

Dersom ansatte får utlevert arbeidstøy av arbeidsgiver, må det avklares hvor de ansatte kan skifte. Dersom de ansatte skal skifte på arbeidsplassen må det kartlegges hva som er tilfredsstillende garderobeforhold og i hvilken grad det er tilgjengelig på arbeidsplassen allerede.

Kommunen må gjennomføre risikovurderinger på den enkelte arbeidsplass for å avgjøre hvilke krav en må sette til garderobeforholdene. Ved en eventuell innføring av arbeidstøy utlevert av kommunen vil en måtte øke garderobekapasiteten. I helse- og omsorgsetaten er det i stor grad tilfredsstillende garderobeforhold ved sykehjemmene. I de andre tjenestene er det i mindre grad tilrettelagt for at ansatte kan skifte til arbeidstøy. Det vil være utfordrende å finne løsninger på flere arbeidsplasser dersom en skal oppfylle alle krav som stilles til garderobe. Her ligger det altså eventuelt en merkostnad.

Gjennomføring av kartlegging og risikovurdering

I tråd med kommunens handlingsplan for arbeidsmiljø (2020-2021), skal alle arbeidsplasser

grovkartlegge arbeidsmiljøfaktorer (deriblant biologiske faktorer) for å skaffe et oversiktsbilde over mulige faktorer som kan påvirke arbeidsmiljøet negativt. Kartleggingen utføres høsten 2020 av arbeidsmiljøgruppene tilhørende de ulike arbeidsplassene - sammen med bedriftshelsetjenesten, hovedverneombudet og kvalitetsrådgiver i kommunen.

Når handlingsplan er utarbeidet, skal den enkelte virksomhet/arbeidsplass iverksette tiltakene som beskrevet i planen for å redusere risikoen. I etterkant av dette arbeidet vil administrasjonen jobbe sammen med arbeidsmiljøgruppene for å sikre at alle arbeidsplasser etterlever kravene for HMS og internkontroll.

Helse- og omsorgsetaten skal gjennomføre samlinger for arbeidsmiljøgruppene i september, oktober og november 2020. Tema og målsetting med samlingene er en skriftlig kartlegging og risikovurdering av biologiske faktorer, samt vurdering av sannsynligheten for at de ansatte kan utsettes for disse. Kartleggingen skal i tillegg inneholde tilgjengelighet av personlig verneutstyr. I etterkant av samlingene vil det utarbeides «Rutine for bruk av arbeidstøy og personlig verneutstyr» i samarbeid med hovedtillitsvalgte og hovedverneombud.

Økonomi

Dersom kommunen skal utvide ordningen med arbeidstøy utlevert fra arbeidsgiver innebærer dette vesentlige merkostnader knyttet til innkjøp, logistikk, vask og vedlikehold av arbeidstøy og evt. bygging/ombygging av garderober. Et behov for å utvide dagens garderobetilgang vil medføre betydelige kostnader. Dersom det skal innføres ordning med arbeidstøy utlevert fra kommunen i flere enn dagens tjenester må de økonomiske konsekvenser utredes nærmere.

Eksempel

Eksempelvis vil de økte årlige driftskostnadene for somatisk hjemmetjeneste ved å innføre arbeidstøy utlevert av arbeidsgiver bli om lag 1 mill. kroner, gitt dagens lokalisering og garderobeforhold. Dvs. at hjemmetjenesten Nord benytter Kong Augvaldsveg 50 (tidligere Avaldsnes aldershjem) og at hjemmetjenesten Midt benytter Torfæusgt. 21 (tidligere Kopervik aldershjem). Videre forutsettes det en midlertidig løsning med garderobe i Skudenenes frem til planlagte garderober i Skudenenes omsorgssenter kan tas i bruk.

Eksempel: Arbeidstøy i somatisk hjemmetjeneste	Årskostnad	Beregningsgrunnlag
Bukse og overdel	1,83 mill. kroner	25 kroner leie/vask pr sett 200 sett pr døgn, 365 døgn
Redusert godtgjørelse	-0,9 mill. kroner	Gjeldende sats i full stilling er 2500 kroner Arbeidsgiveravgiftavgift 14,1 pst. Ca 300 årsverk Godtgjørelsen belastes den aktuelle virksomhet/ avdeling
Merutgift drift	0,98 mill. kroner	

For andre tjenester med større utfordringer i forhold til tilgang til tilfredsstillende garderober vil en slik ordning i tillegg til økte årlige driftskostnader også utløse behov for større investeringer knyttet til bygging/ombygging av garderober. Det samme kan gjelde for somatisk hjemmetjeneste dersom det blir endringer i lokalisering.

Rådmannens vurdering

I forkant av vedtaket i administrasjonsutvalget og i løpet av sommeren ble temaet tatt opp både i kommunestyret, formannskapet og i hovedutvalg helse og omsorg. Som en konsekvens er saken blitt

mye omtalt og debattert før rådmannen har belyst alle sider av en eventuell innføring av arbeidstøy i hjemmetjenesten. Som det fremgår av saksutredningen er temaet komplekst og det er flere ulike hensyn som må avveies.

Rådmannen vurderer at det er tre aktuelle alternativer for arbeidstøy i hjemmetjenesten:

1. beholde dagens ordning frem til en risikokartlegging er gjennomført, og eventuelt legge fram ny sak til kommunestyret avhengig av resultatene av risikokartleggingen. Administrasjonsutvalget holdes løpende orientert.
2. innføre arbeidstøy i den somatiske hjemmetjenesten ut i fra tilbakemeldinger
3. innføre arbeidstøy i alle hjemmetjenester. Kostnadsbilde i alternativ 3 er mer uoversiktlig enn i alternativ 2 og krever at en gjør en konkret kostnadsanalyse spesielt i forhold til garderobes.

Arbeidstøy i helse- og omsorgstjenestene er et komplekst tema, og det er flere hensyn som må tas. Tilbakemeldinger fra noen brukerorganisasjoner og virksomheter er at uniformert arbeidstøy kan føre til økt stigmatisering av grupper i samfunnet. Uniformering kan derfor virke mot inkludering, og være et tilbakeslag for tidligere reformer. Rådmannen ønsker derfor å unngå generell uniformering i tjenestene med mindre det er avdekket konkrete behov ut fra risikovurderinger ved de ulike virksomhetene/tjenestene. Rådmannen vil se til at det fortsatt vil være tilgjengelig arbeidstøy og verneutstyr når behovet tilsier det.

Administrasjonen vil følge opp Arbeidstilsynets pålegg om å kartlegge biologiske risikofaktorer, og resultatet fra dette arbeidet vil gi grunnlag for å vurdere behovet for å innføre arbeidstøy i den enkelte tjeneste/virksomhet.

Den økonomiske situasjonen i kommunen er utfordrende, og har vært spesielt krevende i helse og omsorg. Demografien tilsier at denne trenden vil fortsette i flere år fremover. Det er vanskelig å finne inndekning for merkostnader, og en prioritering av arbeidstøy vil nødvendigvis måtte gå utover andre oppgaver. Rådmannen vil legge frem sak for kommunestyret dersom risikovurderingen medfører at ordning med arbeidstøy utlevert fra kommunen skal innføres i flere virksomheter/tjenester enn i dag.

Rådmannen mener at det ikke er ønskelig å innføre økonomisk godtgjørelse for klær utover bukse og overdel, bl.a. fordi det vil medføre et betydelig administrativt arbeid. De ansatte vil bli fordelsbeskattet av dette beløpet, og alt må innrapporteres. I tillegg må kommunen betale arbeidsgiveravgift av beløpet, noe som anses som lite fornuftig bruk av kommunens midler.

Ved alternativ 2 eller 3 må det konkretiseres hvordan merkostnadene skal dekkes inn, enten ved redusert tjenesteproduksjon eller i form av nye midler.

Rådmannens tilråding

Rådmannen ønsker å unngå generell uniformering i tjenestene med mindre det er avdekket konkrete behov ut fra risikovurderinger ved de ulike virksomhetene/tjenestene. Rådmannen vil se til at det fortsatt vil være tilgjengelig arbeidstøy og verneutstyr når behovet tilsier det.

Rådmannen vil legge frem ny sak for kommunestyret dersom risikovurderingen medfører at ordning med arbeidstøy utlevert fra kommunen skal innføres i flere virksomheter/tjenester enn i dag.

Vedlegg:

SGS 1002 Arbeidstøy og musikkinstrumenter 010117-311220
vedlegg arbeidstøy i andre kommuner

Vedlegg kronikk om innføring av arbeidstøy i tjenester for funksjonshemmede (4)
tilbakemelding fra arbeidstakerorganisasjonene vedrørende arbeidstøy
vedlegg tilbakemelding fysio og ergoteraputer
Vedlegg uttale om arbeidstøy-uniformering NFU Karmøy lokallag

Sakshandsamar: John Arve Hveding

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
032/20	Hovedutvalg oppvekst og kultur	02.09.2020
101/20	Formannskapet	07.09.2020
116/20	Kommunestyret	21.09.2020

RIKSSAMLINGSJUBILEUM HAFRSFJORD 2022 - ORGANISERING OG FINANSIERINGSMODELL**Rådmannen sitt framlegg til vedtak:**

1. Karmøy kommune vedtar å delta i en felles markering av Rikssamlingsjubileum 2022 og gir sin tilslutning til endelig organisering og finansieringsmodell slik det fremgår i saksframlegget.
2. Karmøy kommune vil bidra økonomisk til gjennomføringen i tråd med foreslått finansieringsmodell, totalt kr 1.000.000.
3. Det skal oppnevnes representanter fra Karmøy kommune som medlem i styringsgruppa for Hafrsfjord 2020:
4. Det forutsettes likelydende vedtak om deltakelse og økonomisk bidrag fra kommunene Haugesund, Stavanger, Sola og Rogaland fylkeskommune.

Saksutgreiing

Rogaland fylkeskommune behandlet sak om markering av Rikssamlingsjubileet Hafrsfjord 2022 i Regional- og kulturutvalget og i Fylkesutvalget høsten 2019, og i tråd med vedtak og i samsvar med anbefalingene fra forprosjektet, ble det satt av midler i økonomiplan og årsbudsjett for 2020. Fylkeskommunens deltakelse og økonomiske bidrag til markering av Rikssamlingsjubileet, forutsatte likeverdig deltakelse og bidrag fra kommunene Haugesund, Karmøy, Stavanger og Sola. På tross av politisk ønske og vilje om å bidra, spriker vedtakene til partene, særlig når det kommer til økonomi. I denne saken legges det derfor fram forslag til justerte rammer for jubileumsmarkeringen og nye forslag til likelydende vedtak for alle parter, med utgangspunkt i minste felles multiplum i de politiske vedtakene som foreligger per nå. Det understrekes at forutsetningen for fylkeskommunens videre engasjement vil være at kommunene tar et klart, forpliktende og likeverdig eierskap til prosjektet, og at det regionale perspektivet på Rikssamlingsfylket Rogaland opprettholdes.

Bakgrunn for saken

I 2019 ble det gjennomført et forprosjekt for markering av et rikssamlingsjubileum på bakgrunn av at det vil være 1150 år siden slaget ved Hafrsfjord i 2022. Forprosjektet ble gjennomført i samarbeid med Sola og Stavanger kommune og munnet ut i rapporten «Hafrsfjord 2022. Jubileum for vikingslag og kongemakt i Rogaland», med forslag til overordnet konsept og organisering av et rikssamlingsjubileum.

Forprosjektet foreslo å gå videre med en modell der markeringen av rikssamlingen foregikk gjennom et år, hvor prosjektorganisasjonen skulle ha hovedansvar for start, slutt og et hovedarrangement med kongebesøk. Fokus skulle være på rikssamlingsfylket Rogaland. Et aksjeselskap ble foreslått opprettet, der Rogaland fylkeskommune, Haugesund, Karmøy, Sola og Stavanger kommuner skulle gå inn som likeverdige eiere med 20 % eierandel hver, og som likeverdige bidragsytere i finansieringsmodellen med et estimert totalbudsjett på kr 20 mill.

Forprosjektet/rapporten ble behandlet i egen sak i Regional- og kulturutvalget 19.9.19, sak 66/19, og i Fylkesutvalget 1.10.19, sak 192 /19, og deretter fulgt opp i økonomiplan og årsbudsjett for 2020, FT sak 131/19, i tråd med vedtaket fra Fylkesutvalget.

Samtlige kommuner og fylkeskommunen har positive vedtak om, eller signaler om, at de ønsker å delta, samarbeide om og bidra økonomisk til en markering av Rikssamlingsfylket Rogaland i 2022. På tross av positive vedtak og signaler om deltakelse, er det kun Rogaland fylkeskommune som hadde fattet vedtak og satt av midler i tråd med anbefalingene fra forprosjektet.

Det er dermed behov for å nedskalere prosjektet i tråd med de vedtak som foreligger, og partene må ta stilling til endelig organisering og finansieringsmodell, slik også fylkesutvalgets vedtak la til grunn.

Problemstilling

Kommunen bes om å ta stilling til deltakelse i felles markering av Rikssamlingsjubileet 2022, og til endelig organisering og finansieringsmodell.

Saksopplysninger

Forprosjektet/rapporten ble behandlet i egen sak i Regional- og kulturutvalget og i Fylkesutvalget 1.10.19, sak 192 /19, og deretter fulgt opp i økonomiplan og årsbudsjett for 2020, FT sak 131/19, i tråd med vedtaket fra Fylkesutvalget:

Utvalget er positive til de anbefalinger som fremkommer i rapporten, og til videre deltakelse i arbeidet med å gjennomføre et Rikssamlingsjubileum i 2022.

Fylkeskommunen vil bidra økonomisk til gjennomføringen i tråd med foreslått finansieringsmodell, forutsatt deltakelse og økonomisk bidrag fra kommunene: 2020: kr 500.000 2021: kr 500.000 2022: kr 2.000.000

Endelig organisering og finansieringsmodell må avklares når videre deltakelse og finansiering er vedtatt/avklart hos de fire kommunene.

Utvalget ber om at midler til videre arbeid med et Rikssamlingsjubileum i 2022 vurderes i budsjettsammenheng.

Tilsvarende la Stavanger og Sola kommuner fram sak om markering av Rikssamlingsjubileet i egne politiske utvalg høsten 2019, som ble fulgt opp i kommunenes budsjettbehandling for 2020 med totale bidrag på henholdsvis kr. 2 millioner og kr.1 million.

Haugesund og Karmøy kommuner ble først gjennom arbeidet med forprosjektet invitert med og foreslått som likeverdige deltakere i hovedprosjektet. Dette var i tråd med fylkeskommunens forutsetninger og vedtak om fokus på rikssamlingsfylket Rogaland og disse kommunenes rolle og betydning, både historisk og i tilknytning til tidligere markeringer av rikssamlingen. Bystyret i Haugesund vedtok 13.05.20 å bidra økonomisk til gjennomføringen i tråd med foreslått finansieringsmodell, totalt kr 1 million. Stavanger og Sola har behandlet saken politisk har satt av betydelig mindre beløp enn fylkeskommunen. Gjennom sine vedtak har de, i likhet med fylkeskommunen, også tatt forbehold og forutsatt bidrag fra de øvrige partene. Sola kommune har i sitt vedtak også gitt klare signaler om at de administrative kostnadene må reduseres og at de i stedet

for en finansieringsmodell der alle deltakere bidrar med tilsvarende beløp, heller vil at innbyggertall skal ligge til grunn.

Oppsummert er det fattet vedtak om midler til markering av et Rikssamlingsjubileum (totalbudsjett for perioden 2020 – 2022) som følger:

Rogaland fylkeskommune	3 000 000
Stavanger kommune	2 000 000
Sola kommune	1 000 000
Haugesund kommune	1 000 000
Karmøy kommune	ikke behandlet politisk ennå

Rådmannens vurderinger

Samtlige av de andre kommuner og fylkeskommunen har positive vedtak om at de ønsker å delta, samarbeide om og bidra økonomisk til en markering av Rikssamlingsfylket Rogaland i 2022.

Rådmannen mener derfor det er grunnlag for å jobbe videre med felles jubileumsmarkering, men rammer og forutsetninger fra forprosjektet må justeres.

For Rogaland fylkeskommunes deltakelse har det vært sentralt at et Rikssamlingsjubileum skal kunne inkludere hele regionen, og at kommunene engasjerer seg og tar ansvar. Kommunene må nå ta klart stilling til videre deltakelse og eierskap til en felles jubileumsmarkering, og det forutsettes at alle deltar som likeverdige partnere.

Et felles og likeverdig eierskap understreker to viktige forhold: Jubileet vil bli markert både i sør- og nord-fylket, og det gir et tydelig signal til sentrale myndigheter om at dette står hele regionen bak. Det styrker muligheten for både interesse og økonomisk støtte fra nasjonalt hold. For å sikre relevans og legitimitet utover det lokale, vil det samtidig være avgjørende at Rogaland fylkeskommune tar en tydelig rolle.

På bakgrunn av foreliggende politiske vedtak og signaler, anbefales det at de økonomiske rammene nedskaleres i tråd med dette, og nytt totalbudsjett og finansieringsmodell tar derfor utgangspunkt i et likeverdig bidrag fra partene på kr 1 mill.

Revidert totalbudsjett og finansieringsmodell:

Kostnader:

Prosjektleder/koordinerende ressurs 2,5 år	kr 2 500 000
Større arrangement og markedsføring	kr 2 500 000
Tilskuddsmidler	kr 2 000 000
Totalbudsjett	kr 7 000 000

Finansieringsmodell:

Rogaland fylkeskommune	kr 1.000.000
Sola kommune	kr 1.000.000
Stavanger kommune	kr 1.000.000
Karmøy kommune	kr 1.000.000
Haugesund kommune	kr 1.000.000
Kulturdepartementet	kr 1.000.000
Norsk kulturråd	kr 500.000
Legater, fond, stiftelser	kr 200.000
Private sponsorer	kr 300.000
Totalramme	kr 7.000.000

Forslag til øvrige rammer for jubileumsmarkeringen er som følger:

Målsetningen om en felles hovedmarkering av jubileet i både nord- og sørfylket hvor kongeparet inviteres på besøk opprettholdes.

Det opprettes en styringsgruppe med politisk representasjon fra alle de 5 partene. Mandatet vil ferdigstilles når det er fattet de nødvendige politiske vedtak hos partene.

Arrangementene i kommunene skal ha et felles overordna budskap. Den røde tråden er Rikssamlingsfylket og vikingfylket Rogaland, og vil knytte sammen nord- og sørfylket med Hafrsfjord og Avaldsnes som naturlige innfallsporter.

Det er en målsetning å ha en sum tilskuddsmidler øremerket Rikssamlingsjubileet som ulike aktører kan søke på. I tillegg vil det være naturlig at partene innretter eksisterende tilskuddsmidler slik at lokale jubileumsaktiviteter kan få støtte via disse.

Nedskaleringen av prosjektet innebærer at behovet for å opprette et eget aksjeselskap ikke lenger er til stede. I stedet foreslås det å ansette en koordinerende ressurs eller prosjektleder, som får ansvar for den videre planleggingen med utgangspunkt i forprosjektet, søke om midler fra eksterne parter, og koordinere arrangement i kommunene for å gi jubileet et tydelig og enhetlig budskap. Det er naturlig at Rogaland fylkeskommune tar på seg ansvaret for å ansette en slik koordinerende ressurs. For å komme videre med planleggingen, er det avgjørende å få på plass en slik ressurs snarest.

For fylkesrådmannen er det viktig at en jubileumsmarkering som dette også kan gi merverdi på lengre sikt enn et jubileumsår. Det vil bidra til å styrke kjennskapen til en viktig del av regionen og landets historie, bidra til identitetsbygging, og aktualisere behovet for økt forskningsinnsats og -formidling. Men ikke minst er det viktig at det kan bidra til en videre utvikling av reiseliv og turisme. Fylkets rike kulturarv og vikingtidshistorie har et uutnyttet potensial som kan gi merverdi for kulturturisme og reiseliv i hele fylket. Karmøy og Avaldsnes har gått foran og gjort en betydelig innsats, men potensialet for en større, og mer samlet satsing, er stort, og det vil være viktig at dette perspektivet ivaretas i gjennomføringen av et rikssamlingsjubileum i 2022.

Konklusjon

Samtlige kommuner og fylkeskommunen har positive vedtak om, eller signaler om, at de ønsker å delta, samarbeide om og bidra økonomisk til en markering av Rikssamlingsfylket Rogaland i 2022. Rådmannen mener derfor det er grunnlag for å jobbe videre med felles jubileumsmarkering, men rammer og forutsetninger fra forprosjektet må justeres. Prosjektet må nedskaleres, både økonomisk, organisatorisk og i innhold. For å komme videre må det snarest på plass likelydende og forpliktende vedtak fra alle 5 partnere. Det er lagt fram tilsvarende saksframlegg med forslag til likelydende vedtak i de kommunene. Disse ble behandlet før sommerferien.

Den sannsynlige fordelingen mellom år endres som følger:

2020: kr 250 000	2021: kr 250 000	2022: kr 500 000
------------------	------------------	------------------

Rådmannen i Karmøy, 24.08.2020

Vibeke Vikse Johnsen
Sign.

Vedlegg:

Aktuelle tiltak og arrangement på Avaldsnes

Sakshandsamar: Yvonne S. Løvseth

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
102/20	Formannskapet	07.09.2020

4087 Skjerming av landfallkulvert i sjøen på Kalstø

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Formannskapet vedtar detaljregulering 4087 for Skjerming av landfallkulvert i sjøen på Kalstø med tilhørende reguleringsbestemmelser (vist på kart sist datert 07.09.20), jf. plan- og bygningslovens § 12-12.
2. Planen kunngjøres og grunneiere og rettighetshavere varsles, jf. plan- og bygningslovens § 12-12.

Saksutredning

Sammendrag

Norconsult AS har på vegne av Equinor ASA utarbeidet forslag til privat detaljreguleringsplan for plan 4087 Skjerming av landfallkulvert i sjøen på Kalstø.

Området ligger på Kalstø nord for Vikane i Kvalavåg og sør for Helganes (flyplassen). I utgangspunktet er planen avgrenset til å gjelde sjøarealene utenfor gnr/bnr 77/15.

Formålet med planen er å åpne for omfylling av eksisterende kulvert som står på fundament nærmest land og har gassrørledninger på innsiden. Målsetningen er å beskytte betongkulverten mot miljøbelastning/fysisk ødeleggelse samt oppnå mindre behov for vedlikehold, og ivareta eksisterende naturverdier både i anleggsfasen og etter ferdigstilt tiltak/omfylling.

Planforslaget omfatter ved oppstart et areal på ca. 19,4 daa. Endelig planforslag er på ca. 11,8 daa. Av disse vil selve tiltaket på bunnen utgjøre om lag 5 daa.

Bakgrunn for saken

Generelt:

Planen åpner for en fylling på sjøbunnen som vil omfylle kulverten slik at den beskytter gassrørledningene som ligger i kulverten mot vær og vind, i overgangssonen mellom sjø og land. Det er konstruksjonen inn mot land hvor kulverten står på fundamenter som er den mest utsatte.

Det er ikke et mål om etablering av andre konstruksjoner rundt kulverten inn mot land (de støpte konstruksjonene), enn de som finnes i dag. Det er heller ikke tenkt på fylling og planering fra land inn på for de nærmeste arealene. Det er avklart at alle arbeider skal utføres fra sjø. Dette gjelder transport av personell, maskiner/fartøy og steinblokker.

Saks- og faktaopplysninger

EKSISTERENDE FORHOLD:

Reguleringsplan:

Området på land er regulert, plan 462 Gassrørledning, Kalstø – Snurrevarden vedtatt 5.5.1998.

Områdene er avsatt til spesialområde/område for gassrørledning.

Området er i nærheten til plan 4052 Kalstø, vedtatt 1.7.2019.

Vann, avløp, overvann/flomvei, brannvann og renovasjon:

Ikke relevant i denne saken.

Annet (eksisterende bebyggelse mv.):

Det er et eksisterende ilandføringsanlegg for gassrørledninger som kommer fra feltene i Nordsjøen, etablert 1983, og gradvis utbygd siden. Det er to mindre bygninger knyttet til anlegget og et vakt/driftsbygg på utsiden av anlegget og sikkerhetsgjerde.

I sjøen er det gassrørledninger i betongkulverter. På grunn av store bølger og sterkt drag i sjøen, er det maks. 10 % av dagene som er egnet for dykker-/vedlikeholdsoppdrag.

Innkomne merknader / Uttalelse fra parter

Forslag til reguleringsplan ble behandlet av hovedutvalg teknisk og miljø 1.gang i møte den 02.07.20. – sak 81.20, og følgende vedtak ble fattet:

Hovedutvalg teknisk og miljø vedtar ved 1. gangs behandling at forslag til detaljreguleringsplan 4087 for Skjerming av landfallkulvert i sjøen på Kalstø, datert 30.06.20, legges ut til offentlig ettersyn. Berørte grunneiere varsles, jf. plan- og bygningsloven § 5-2 og § 12-10.

Planforslaget har vært utlagt til offentlig ettersyn i tidsrommet 03.07.20-28.07.20.

Følgende uttalelser er kommet inn etter offentlig ettersyn:

A: Offentlige myndigheter

1. Rogaland fylkeskommune, regionalplanavdelingen	25.08.20
2. Fylkesmannen i Rogaland	27.07.20
3. Fiskeridirektoratet	21.08.20
4. Kystverket	28.08.20

B: Private og organisasjoner

Ingen private merknader.

De innkomne uttalelsene er vurdert og vedlagt.
For vurdering, se «Sammendrag av uttalelser» bakerst i saksfremlegget.

Konsekvenser

Vann, avløp, overvann/flomvei, brannvann og renovasjon:

Planforslaget omfatter ikke tiltak med behov for vann, avløp, overvannshåndtering, brannvann eller renovasjon.

Tekniske detaljer:

Beskrivelse av selve tiltaket (fylling rundt kulverten) er beskrevet i planbeskrivelsen kap. 5.3.
Dimensjoneringsgrunnlag og planlagt oppbygging av fyllingen er videre beskrevet i kapittel 5.3.1.

Barn og unge:

Det er ikke kjennskap til at planområdet har verdi for barn og unge, og det er svært lite trolig at sjøområdet blir brukt av barn og unge i særlig grad.

Folkehelse:

Planområdet berører ikke overordnet grønnstruktur som er viktig for rekreasjon. Det foregår lite fritidsfiske i nærheten av området. Fritidsfiske blir ikke berørt av fyllingen som ligger under kulverten, som er der fra før.

Støy i anleggsfasen:

Stein skal legges sut fra båt ved hjelp av «jack – up», og anleggsfasen vil være ca. 4 – 5 måneder på høsten. Anleggsvirksomheten skal foregå hele døgnet, alle dager, basert på skiftordning som fartøy og mannskap har til sjøs.

Virksomheten ligner svært mye på driften som foregår på stedet hele tiden med forankrede fartøy og arbeider på landanlegget.

Naturmangfold:

Arealer i sjø er omfattet av to verdifulle naturtyper; skjellsandforekomster og større tareskogforekomster. Det vurderes at de observerte forekomstene med skjellsand inngår som en del av de overlappende naturtypelokalitetene, da forekomstene er mindre enn selve kartleggingsstørrelsen for naturtypen, og ikke når opp til de økologiske kriterier for viktig og svært viktig. Ved Kalstø er det observert store sammenhengende tareskoger dominert av stortare. Tareskogen tar stedvis over for skjellsandområdene på dypere vann, og er heldekkende, men mer glissen på 20 – 30 meters dyp. Naturtypen vurderes som svært viktig med A-verdi etter DN 19. Området har også viktig funksjon som næringsområde og overvintringsområde for en rekke sårbare og truede sjøfugler.

Siden fyllingen består av stein, antas det at tareskogen relativt raskt vil kolonisere steinfyllingen. Steinmassene skal vaskes før de plasseres, for å unngå spredning av små partikler i vannet, og unngå avsetning av sprengstøv og sprengrester. Fyllingen vil kunne gi gode hulrom for fisk og hummer.

Det kan være at fyllingen bidrar til å redusere vannsirkulasjon i grunnområdene ved Kalstø. Ved marinkartleggingen ble imidlertid observert at tareskog vokser på alle sider av holmer og skjær. Det antas derfor at disse tiltakene ikke vil ha nevneverdig påvirkning på tareskogen.

Ved å utføre arbeidet på høsten, vil påvirkningen av denne sesongens etablerte liv i tareskogen som blir direkte påvirket, være mindre omfattende. Arealet vil trolig allerede påfølgende sesong (neste år) ha påstartet kolonisering av taresamfunn.

Området består av en naturtype med stor verdi. Tiltaket vil dekke et areal som er lite i forhold til den avgrensede naturtypen. Tiltaket vil ikke endre verdien av den registrerte naturtypen. Det er antatt at arealet som dekkes med steinblokker og stein på sikt vil bli dekket av ny tareskog. Tiltaket anses på bakgrunn av dette som en «ubetydelig endring». Veies den meget store verdien av sjøområdet opp mot denne påvirkningen, betegnes konsekvensen som «ingen eller ubetydelig konsekvens».

For en detaljert gjennomgang av konsekvensene for naturmangfoldet, vises det til vedlagt rapport og planbeskrivelsen kap. 6.

Andre forhold:

Det er ingen kjente kulturminner i området. Sjansen for at det finnes uoppdagete automatisk fredete kulturminner i planområdet anses som liten.

Utfylling i sjø vil kreve tillatelse fra Fylkesmannen i Rogaland.

Økonomiske konsekvenser:

Kommunen har ingen økonomiske interesser i området. Tiltaket vil ikke medføre endringer på kommunale arealer eller kommunale tilbud.

Dersom gassrørkulverten ikke sikres kan det, av sikkerhetshensyn, bli nødvendig å stenge gassrørledningen. Dette kan medføre store samfunnsøkonomiske konsekvenser.

Vurdering

Tiltaket er i utgangspunktet helt nødvendig for å fortsette å drifte gassrørledningen i kulverten. Det er store samfunnsøkonomiske konsekvenser dersom gassrørledningen må stenges av sikkerhetshensyn. Dette medfører at planens fokus ligger på de avbøtende tiltakene for naturverdiene i området.

Det er foreslått flere avbøtende tiltak, i første rekke er følgende tiltak foreslått:

- Vasking av steinmasser
- Bruke jack – teknikk for å legge steinmasser
- Unngå anleggsarbeid i hekkeperioden

De foreslåtte avbøtende tiltakene er ikke tatt inn i planbestemmelsene. Det er derfor foreslått at det legges en endring i planbestemmelse punkt 4 (endring vises med rød tekst):

4 Bestemmelsesområde #1 (§ 12-7)

*«Innenfor området tillates det utført midlertidig anleggsarbeid fra sjø/ i sjø knyttet til omfylling av kulverten. **Anleggsarbeidet skal helst være avsluttet før hekkeperioden, fra 15.april til 1. august 2021. Steinmassene skal vaskes før utlegging for å hindre eller redusere skadelig sedimentasjon av viktige leveområder for marint liv. Steinblokkene skal legges ut med kran og heist ned til sjøbunnen for å hindre unødig støy og oppvirvling av sedimenter.**»*

Bestemmelsen skal sikre at avbøtende tiltak gjennomføres, slik at skader på viktige marine miljøtyper reduseres så mye som mulig. Dersom det skulle vise seg at det finnes metoder som gir bedre resultat enn de som fremkommer i planforslaget, legges planbestemmelsens hensikt til grunn, og det tillates at disse metodene benyttes i stedet for de som er konkret foreslått ovenfor.

Når det kommer til avslutning av anleggsarbeidet, er det forstått at det kan oppstå forsinkelser og at arbeidet må ferdigstilles når det først påbegynnes. Kommunen legger til grunn at eventuelle

forsinkelser er saklige og kan dokumenteres. Grunnløse forsinkelser vil anses som et brudd på planbestemmelsen, og på Naturmangfoldlovens § 6. (generell aktsomhetsplikt). Akseptable grunner for å fortsette anleggsarbeidet utover 15. april, vil være forhold man ikke kan rå over, som vær- og strømningsforhold, uforutsette hendelser som forstyrrer tilgang til materiell og mannskap (pågående pandemi er et godt eksempel på en slik uforutsett hendelse), og tilsvarende forhold som gjør at anleggsarbeidet tar lenger tid enn først antatt.

Til tross for at tiltak for å sikre kulverten til gassrørledningen er helt nødvendig, er dette ikke grunn til å se bort fra hensynet til naturmangfoldet. Planforslaget er redusert mye fra moloen som ble forespeilet ved oppstart, og med denne endringen i planbestemmelsen, skal det sikres at avbøtende tiltak gjennomføres. Det presiseres ovenfor at fristen for å avslutte anleggsarbeidet 15. april ikke uten videre kan overskrides selv om det i planbestemmelsen står «helst». Meningen er ikke å gi grunnlag for å fortsette utover fristen uten videre, men å ta høyde for eventuelle uforutsette ting som gjør at arbeidet ikke kan gjennomføres til antatt tid.

Rådmannens konklusjon

Forslag til reguleringsplan er behandlet i samsvar med bestemmelsene i plan- og bygningsloven. Det foreligger ikke innsigelse fra fylkeskommune eller statlig fagmyndighet, og planen kan godkjennes av kommunestyret.

Høringsrunden har ikke avdekket vesentlige konflikter knyttet til planforslaget. Rådmannen vil i denne sammenheng vise til den etterfølgende gjennomgang av de enkelte uttalelsene.

Det er i denne gjennomgangen ikke foreslått endringer i planforslaget som betinger nytt offentlig ettersyn. På bakgrunn av det som er sagt over, vil rådmannen anbefale at planforslaget med tilhørende bestemmelser, datert 07.09.20, godkjennes.

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.

OVERORDNA PLANER:

Planforslaget omfatter arealer som i kommuneplanen er satt av til nåværende energiforsyning med tilhørende sikringssone (arealer på land), og Bruk og vern av vassdrag i sjøarealene. For de delene av sjøarealet som ligger mer enn 90 meter fra land, er det også vist hensynssone «Bevaring naturmiljø».

Sjøarealene med hensynssone faller under kommuneplanbestemmelse 10 Hensynssone for bevaring av naturmiljø:

«Innenfor hensynssoner for bevaring av naturmiljø (§11-8c) skal nye tiltak tilpasses de naturkvaliteter en finner innenfor området. Kommunens naturfaglige kompetanse skal gis anledning til å uttale seg til søknader om tiltak i disse områdene.»

Regional plan for samordnet areal og transport på Haugalandet (ATP) omhandler ikke relevante forhold som ikke blir omfattet av kommuneplanen og nasjonale krav knyttet til naturmangfold og bruk av sjøarealer.

Regional plan for friluftsliv og naturforvaltning har som delmål 9 definert «Å skape en bærekraftig arealforvaltning:

- 9.E_ Å bevare større sammenhengende natur- og friluftsområder (gjelder regionale friluftsområder og INON)
- 9.G_ Å unngå nedbygging av viktige natur- og friluftsområder (gjelder bl.a. kystområder)

Det minnes samtidig om at tiltak av denne typen i sjø også krever tillatelse etter andre lovverk enn plan- og bygningsloven.

Det legges til i planbestemmelsene punkt 2.2 at terrengendringen på sjøbunnen meldes til Kystverket etter at tiltaket er gjennomført for oppdatering av sjøkartet.

SAMMENDRAG AV UTTALELSER, SAMT ADMINISTRATIV VURDERING

Alle uttalelsene er i sin helhet vedlagt. Sammendraget gjengir hovedinnholdet fra uttalelsene, samt administrasjonens vurderinger.

1. ROGALAND FYLKESKOMMUNE - REGIONALPLANAVDELINGEN

Fylkesrådmannen registrerer at den løsningen reguleringsplanen viser, er mindre omfattende enn tiltak som ble varslet. Dette er positivt.

Et av momentene som ble nevnt i vår uttale til oppstartsvarselet, var mulige negative konsekvenser for marine naturverdier. Planen berører et område med en svært viktig forekomst av den marine naturtypen større tareforekomster. Miljøverdiene er også omtalt i fylkesmannen sin uttalelse til reguleringsplanen datert 03.08.20. fylkesrådmannen viser til de konkrete forslag til avbøtende tiltak som er nevnt her, og ber om at disse blir fulgt opp.

Rådmannen sin vurdering:

Se vurderinger til merknad fra Fylkesmannen i Rogaland.

2. FYLKESMANNEN I ROGALAND

Vi er positive til at fotavtrykket er redusert, og at det er valgt en annen løsning enn bruk av molo.

Planen berører et område med en svært viktig forekomst av den marine naturtypen større tareforekomster. I denne saken vil konsekvensene av å ikke gjennomføre tiltaket være større enn konsekvensene av å gjøre tiltaket. Dersom gassrørledningen ikke sikres tilstrekkelig, kan dette få store samfunnsøkonomiske konsekvenser. Det er derfor viktig at det legges vekt på avbøtende tiltak for å redusere de negative effektene på naturmiljøet så mye som mulig.

Følgende avbøtende tiltak foreslås:

- Vasking av steinmassene før utlegging for å hindre eller redusere skadelig sedimentasjon av viktige leveområder for marint liv.
- Legge stein med jack – teknikk for å hindre unødig marin støy og oppvirvling av sedimenter.
- Unngå anleggsarbeid i hekkeperioden fra 15.april – 1. august.

Fylkesmannen gir faglig råd om at de avbøtende tiltakene innarbeides i bestemmelsene.

Forslagstillers vurdering:

Forslagstiller foreslår endringer i planbestemmelse punkt 4 (det vises til Vurdering i saksfremlegget). Anleggsarbeidene skal i utgangspunktet være avsluttet før 15.04., men en vet aldri hvilke typer problemer som kan oppstå. Arbeidene skal kunne fullføres.

Rådmannen sin vurdering:

Kommunen vil legge til grunn at en eventuell forsinkelse har saklig grunnlag som kan dokumenteres. Ovennevnte periode er ikke bare viktig for hekkende fugler, men også for marint liv. Dette er perioden med mest aktivitet i sjøen, og derfor en periode det bør unngås store forstyrrelser.

3. FISKERIDIREKTORATET

Fiskeridirektoratet region Sør har ingen vesentlige innvendinger til planforslaget.

Tiltak i sjøen vil for øvrig som oftest være søknadspliktig etter andre regelverk enn plan- og bygningsloven fjerde del, slik som havne- og farvannsloven og forurensingsloven. Før det kan fattes vedtak etter disse lovverkene, skal aktuelle sektormyndigheter høres i saken. Fiskeridirektoratet bidrar da gjerne med sin kompetanse og kunnskap om fiskeri- og havbruksinteresser, deriblant viktige fiskeområder og ressursområder, som tareskog, skjellsand og om mulige avbøtende tiltak mv.

Rådmannen sin vurdering:

Rådmannen viser til saksfremlegget og vurdering til merknaden fra Fylkesmannen i Rogaland.

4. KYSTVERKET

Kystverkets merknader vedrørende planbestemmelser er fulgt opp. Vi har ikke særlige merknader til fremlagt forslag til detaljplan, som legger til rette for etablering av beskyttelsestiltak på sjøbunnen. Tiltakene er planlagt innenfor safety zone, men det vil allikevel være viktig at endringer i dybdeforholdene i området blir oppdatert i sjøkartet.

Forslagstillers vurdering:

Forslagstiller foreslår en endring i planbestemmelsene punkt 2.2:

«Terrengendringen på sjøbunnen meldes til kystverket etter at tiltaket er gjennomført for oppdatering av sjøkartet.»

Rådmannen sin vurdering:

Rådmannen viser til forslagstiller sin vurdering.

Vedlegg:

Planbestemmelser

Oversiktskart

Utsnitt kommuneplanens arealdel

R4087-kart1av2-for1

R4087-kart2av2-for1

RD01_PLANBESKRIVELSE MED KU_DET.REGULERING KALSTØ_4087_2020-05-27

RD03_ROS-ANALYSE_SKJERMINGSTILTAK PÅ KALSTØ_5198796_2020-05-27

T01-T03_ILLUSTRASJONER_5198796_2020-05-15

05NATURMANGFOLD_KALSTØ_J01_27.05.2020

RIM01 MILJØTEKNISK SEDIMENTUNDERSØKELSE_D02_MED ANALYSERAPPORT_ALS

MØTE KVALAVÅG - REGULERINGSPLAN KALSTØ KULVERT

Uttale fra fylkeskommunen

Uttale fra fylkesmannen

Uttale til detaljreguleringsplan 4087 - skjerming av landfallskulvert i sjøen - Kalstø - Karmøy
kommune - Rogaland fylke

Uttalelse fra Fiskeridirektoratet 21.08.2020

Sakshandsamar: Siv Elisabeth Røksund Lie

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
103/20	Formannskapet	07.09.2020

Samlesak for referatsaker

Underliggende saker:

030/20, Notat til utvalg - rådgivende folkeavstemning - målform Stangaland skole - valgdag 5. november 2020

031/20, Ordførerne på Haugalandet forventer at Førde og Haugesund får sine PCR-maskiner til analyser av SARS-CoV-2.

032/20, Rogaland fylkeskommunes miljøvernpris for 2020, forslag til kandidater

033/20, Høring - Forslag om å innføre krav om at kommuner og helseforetak skal avtale hvordan de sammen skal planlegge og utvikle tjenester

034/20, Høring - Forslag til forskrift om tilskudd til informasjonstiltak ved stortings- og sametingsvalg og kommunestyre- og fylkestingsvalg

035/20, Høring - Nasjonal veileder - Gode helse og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming

036/20, Høringsuttalelse til «Utviklingsplan for Rogaland», regional planstrategi for perioden 2021-2024

037/20, 20/1856 Høring - endringer i havne- og farvannsloven om håndheving av fartsovertredelser mv

Dato:
02.09.2020
Arkivsak-ID.:
20/24729
JournalpostID:
20/43724

Sakshandsamar: Siv Elisabeth Røksund Lie

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
104/20	Formannskapet	07.09.2020

Samlesak for spørsmål